

Brassói Lapok

Ára 5 (e)

Szombat
1931 * december 19

Főszerkesztő
Sze'e Bé'a dr.

292. szám
XXXVII. évtől szám

Ára 5 (e)

Balkezes segítség

Adtál, Uram, lakbértörvényt, de nincs köszönet benne. Hamangiu alaposan elhalandzsálta a dolgot, amikor egy szörnyű szűrttel nemzett a felül emberarcu, lenn lólábu javas alban, ami könnyíteni akar a lakókon, de a háztulajdonosokat sem akarja megbántani.

Ebben a formában ez a selussehal törvény nem ér egy fabatkát. A rendeltetése az volna, hogy az áldozati taksákkal megnyomorított köz- és magánalkalmazottakat, az adókkal véresre ostromozott kereskedőket és iparosokat, valamint a többi küzködő egzisztenciát kárpótolja az állami terhekért. De pajjon kárpótolja-e? A legkisebb mértékben sem. A lakberek leszállítása csak akkor volna hasznos és eredményes, ha az egyetemleges és feltétlenküli volna, de mihelyt egy felmondási lehetőség di'emmaja és Namokles-kardja fenyegeti a lakót, már önnnyugtató célszerűtől együtt az értékét elvesztette. Husz százalékkal kevesebbet köteles fizetni a bérlő, de a háztulajdonos, aki ezt nem kívánja honorálni, felmondhat a lakójának. Hát van ebben észszerűség, van benne jóakarát, van benne segítség?

Ha már a kormány egy hatalmas, kiadós, a társadalom és gazdasági élet minden vonatkozásában hasznos és termékenyítő, ellenléteket és zavarokat enyhítő építőprogram bator, radikális megvalósítására nem vállalkozott, ami szerintünk, az egyedüli útja a pársághól való kibontakozásnak, legalább a partiális intézkedéseivel biztosítani reális könnyebbiséget a minden irányban meggyötört és kiuszorázott tömegeknek.

Ha már a kormány igazolni és ellensúlyozni akarja azt a döbbenetes megsarcolást, amit az államerekek nevében és a kormányzati tehetetlenség kapkodó próbálkozásával szüzekre vergődő egzisztenciájában végeztél, akkor miért pepecsel törzsszülött törvényekkel, amelyek senkinek sem használnak, h'ott egy határozott, céludatos, bátor eszelkedet az anomáliák és igazságtalanságok egész szövevényét szakítanú széjjel.

Ha a kormány igazán, komoly készséggel és ártérzéssel akarja reparálni a fizetésesekéntes méltatlanságát és kárait, miért nem követi a német birodalmi kormány példáját, mely újabb szennázós szükségrendeletével az egész országon, a gazdasági élet valamennyi vonatkozásában tíz százalékos fizetési és árredukciót parancsol? Ez a rendelet nemcsak a lakbért szálítja le, hanem a házberadót is, melyben maga a kincstár van érdekelt. Miért nem érvényesíti a román kormány is az állam monopóliumokkal szemben is az ár és élelmiszerárak rendszerét?

Miért? Mert nem képes rá. Nincs hozzá sem szellem, sem elszántsága. Kicsi foltozó nargá, mikor a hazai és világügyet megfődes csizmát követel. Földet 'uró bakond, amikor fönn kellene szárnyalnia a magashan. Sebteben ásszatálkolt nyomorék lakbértörvényre! manipu'ál mikor az országának a jólét és nyugalom b'izsike és szabad palotájába kellene költöznie.

Entizedek óta elmulasztották, amikor pedig még mód lett volna az ártéke és forszírozású és támogatású. Most pedig közönyös színnel és értéktelen jassalattal borogatják a szörnyű sebeket.

A kereskedő, amit még keres, boltbérre adja az adón kívül. És a 'akár'ri kénytelenek napunk odaadni jövedelmünk tulnyomó részét.

Es ezen így segítenek. . .
Ugy, ahogy a többiek a lakásinséget megoldották.
Sehogy.

Ezt hívják nálunk olcsóbbításnak.

Iskola Alapítvány

Mit tartalmaz a globális adót módosító törvényjavaslat

Bukarest, december 17.

Ma nyilvánosságra került a globális adó módosítására vonatkozó törvényjavaslat szövege, amelyet szombaton fog tárgyalni a parlament. Eszerint a huszezer lejen felüli jövedelem után évi kétszáz lejt kell fizetni, mezőgazdák pedig, akik öt hektáron kisebb földdel rendelkeznek, évi száz lejt fognak globális adóba adni. A negyvenezer lejnél kisebb jövedelmek globális adója négyszáz lejt lesz.

Kedvezménye az új javaslatnak, hogy a 11 százalékos késedelmi kamatot 5 százalékra szálítja le.

Tisztviselőknél a fizetésüknek csupán egynegyede után fognak globális adót szedni, vagyis ak nek százezer lejt évi keresete van, attól csak huszonötezer lejt után.

A kisiparosoknál és kiskereskedőknél patenta fixát állapítanak meg a következő fokozatok szerint:

5000 lejt évi jövedelem után 400 lejt, 5-15000 lejtig 1200 lejt, 15-25.000 lejtig 2300 lejt, 25-40.000 lejtig 3500 lejt, 40-50.000 lejtig 4800 lejt, 50-75.000 lejtig 6500 lejt, 75-100.000 lejtig 8200 lejt.

A kincstár azt reméli, hogy a patenta fixákból évi 530 millió lejt fog beszedni.

Veszekedés és vita a cukor árának leszállítása körül

Az örök mézes madzag még mindig a levegőben lóg

Bukarest, december 17.

A kamara ipari bizottsága tegnap délután ülést tartott a cukor behozatali vámjával kapcsolatban. Stanciu képviselő kérte a jelenlevő ipar- és kereskedelmi minisztert, hogy nyomban terjesszen be törvényjavaslatot a behozatali vám leszállításáról, mert csak így lehet a cukorkartell makacsságát megöröni.

Vasilescu-Carpen kereskedelmi miniszter kifejté, hogy ilyen javaslatra nincs szükség, mert az erre vonatkozó törvényt a nemzeti parasztpárti kormány már megszavazta, csak nem él vele. A kormányának bármely pillanatban módjában áll leszállítani a cukor behozatali vámját. Elkészült tervezete szerint az eddigi 23 lej 50 banis vámot kilenc lejre szálítja le, ha a kormány és a cukorkartell közötti tárgyalások nem vezetnek a kívánt eredményre.

A cukorkérdéssel foglalkozott a kereskedelmi minisztérium ugynevezett vegyes bizottsága is. A kormány képviselője bejelentette, hogy

a belföldi cukorárakat 5 lej 50 banival kívánják leszállítani, de úgy, hogy ebből 2 lej 50 bani a kincstáré legyen.

A közönség javára történő tényleges leszállítás csak 3 lej lenne. A termelők kiküldöttei ezzel szemben azt kérték, hogy a leszállítás mértéke ne legyen olyan nagy, hogy az a termelők érdekeit is sértse és a legújabb megállapított vagononkénti 8000 lejes répa árának lecsökkentését is maga után vonja. Követelik azonban azt, hogy a fogyasztók javára történjék első sorban a leszállítás és az állam engedje meg a jelenlegi taxa, 1 lej 50 banival való felemelésével, hogy a fogyasztók javára 4 lej maradjon.

Argetoianu elkészítette az új közigazgatási törvény tervezetét, amelyet pártközi értekezlelen mutatott be

10 kerületre osztja az országot - Az új javaslat érdekes újításai

Bukarest, december 17.

Argetoianu pénzügyminiszter szerdán délelőtt nagy meglepetésben részesítette a politikai pártokat.

Váratlanul és minden előkészítés nélkül pártközi értekezletet hívott össze. Meghívta az összes pártok képviselőit, de különösen azokat, akik belügyminiszteri, vagy belügyi államtitkári funkciót töltöttek be. Így aztán a következők jelentek meg az értekezleten: Duca, Mihalache, Bratianu, Gheorghe, Dinu Bratianu, Armand Calinescu, Mirlo, Tarescu, Franasovici, D. R. Joanilescu, Moldovan Viktor és Serdici képviselő.

Az értekezletet Argetoianu nyitotta meg. Kifejtette, hogy a háború befejezése után Romániában négyizben változtatták meg a közigazgatási törvényt, aminek az eredménye sok tekintetben zűrzavar lett s ennek köszönhető, hogy a közigazgatás egyenetlensége még a mai napig sincsen biztosítva. Ő úgy érezte, hogy ezen a bajon segíteni kell s azért elkészítette a maga javaslatát a legújabb közigazgatási reformról.

Ezzel kapcsolatban azonban azt akarja, hogy az új reform kialakulásánál minden politikai párt véleménye érvényesülhessen s ezért hívta meg a pártok képviselőit erre a közös értekezletre. Kéri a megjelenteket, hogy javaslatát a kamarai szünet alatt tanulmányozzák és tegyék meg róla megjegyzéseiket. A javaslat a közigazgatásra vonatkozó

Ezután a bevezetés után Argetoianu a jelenlevők mindegyikének vaskos kötetet nyújtott át. A kötetben nem egy, hanem három javaslat van. Az első az általános közigazgatás újjászervezésére, a második a bukaresti városi közigazgatás módosítására, a harmadik pedig a belügyminisztérium átszervezésére vonatkozik.

Argetoianu új közigazgatási reformja 10 részre kívánja osztani az országot.

A tíz kerületi inspektorátus székhelyei a következő városok lennének: Krajova, Bukarest, Galac, Jasi, Konstanca, Kisenov, Brassó, Temesvár, Kolozsvár és Csernovitz. A kerületi inspektorátusok élén egy kerületi rezér-felügyelő áll, akinek azonban nincsen önálló hatásköre, hanem csak közvetítőként szerepel a belügyminisztérium és a vármegyék között. A községek vezető emberei a primárok lesznek, a tanácsok tagjainak számát azonban lényegesen lecsökkenti a tervezet, amennyiben

városokban legelfjebb 16, falvakban pedig 3 tanácsos lehet. Az állandó tanácsosok száma városokban 4, falvakban 2.

Érdekes újítás ebben a tekintetben az, hogy a kétharmad, vagy relatív többséggel megválasztott primátok kinevezése a belügyminisztérium nem utasíthatja vissza azzal, hogy állambiztonsági szempontból úgy tartja szükségesnek.

A javaslat a közigazgatásra vonatkozó

tervezet kimondja, hogy Bukarest külön álló közigazgatási terület lesz, amely külvárosai bevonásával ügyeit maga intézi és parlamentti képviselőit is a megyétől függetlenül választja meg. Egyébként pedig technikai kérdésekben a javaslat a párisi közigazgatási szabályzatot veszi mintául.

Argetoianu nagy utra készül

Rómában, Párisban, Londonban és Berlinben fog tárgyalni a pénzügyminiszter

Bukarest, december 17.

A jól értesült Cuvantul arról tud, hogy Argetoianu pénzügyminiszter rövidesen külföldre utazik. Utazása célja pihenés, azonban ha úgy alakul a külpolitikai helyzet, utját arra is felhasználja, hogy elsősorban a gazdasági, másodsorban politikai kérdésekről is tárgyaljon Rómában, Párisban, Londonban, sőt az is valószínű, hogy visszafelé vezető útján Berlinbe is meglátogatja. Argetoianu első útja az olasz Riviérára vezet s innen utazik tovább, ha szükség lesz rá. Valószínű, hogy január 15-re már vissza is tér az országba.

Politikai körökben rendkívül jelentőséget tulajdonítanak Argetoianu külföldi utjának. Többen a konverziós törvényjavaslat elhalasztásával hozzák kapcsolatban abban az irányban, hogy Argetoianu külföldi segítségével próbálna biztosítani a romániai hitelélet zavartalanságát, mielőtt a konverziós törvényt megszavaztatná.

A Cuvantul értesülését az Epoca azzal egészíti ki, hogy Jorga is külföldre készül a karácsonyi szünet alatt s távolléte idején Cantacuzino egészségügyi miniszter helyettesítene a miniszterelnöki székben. Ezt a hírt azonban még sehol nem erősítették meg.

A Nemzeti Bank legújabb jelentése

Bukarest, december 17.

A Banca Nationala december 5-iki keltezéssel kiadta legújabb hivatalos jelentését. E jelentés adatai szerint a Nemzeti Bank a december 5-ikét megelőző héten összesen 651 és fél millió lej értékben vásárolt aranyat s így a lej aranyfedezete 7 százalékkal emelkedett.

Ugyanebben a jelentésben a Nemzeti Bank az utóbbi időben jelentős esöklénést mutat ki a bankjegyforgalom terén, amivel azt akarja bizonyítani, hogy a román államkincstár semmiféle formában nem kísérletezik az inflációval.

Lakbérleszállítás áprilisban, fizetésredukció januárban

Bukarest, december 17.

A lakberek leszállításáról szóló törvényjavaslatot tegnap délután beterveztették a szenátus elé. A javaslatl kapcsolatan úgy a sajtó, mint a képviselők nagy része sérelmezi azt, hogy míg a bérleszállítás hatálya áprilisban kezdődik, addig úgy az állami, mint a magántisztviselőknél már január elsején élehelép a fizetés csökkentése, illetőleg az áldozati adó.

A sajtó és az ellenzéki képviselők követelik, hogy a törvény a lakbérredukciót is január elsejével tegye kötelezővé. Minden jel arra vall, hogy a szenátusban ilyen értelemben fogják módosítani a törvényjavaslatot.

Itt említjük meg, hogy a kamarában tegnap megszavazott és a végrehajtások felfüggesztéséről szóló törvény

a kivételek közé sorolja fel azokat a bérkivevételeket, amelyekkel mezőgazdák tartoznak mezőgazdákknak. Ugyancsak a kivételek közé tartoznak az ugynevezett elimentációs követelések is, mint például az elvált asszonyoknak megillető tartásdíj, gyermektartásdíj és egyéb.

A nap

A LELEPLEZET CUZA

— Te ökörl!
— Te kanász!
— Pfüj, pimasz kutya! Arculcsaplak!
— Ha nem fogod be a szád, megverlek,
te marha!

— Te bérenc!
— A zsidók takarodjanak ki!
— Pfüj, ökörl, kanász, marha, disznó!

Azt hiszem, felesleges is mondanom, hogy miről van itt szó. A politikában csak kicsit is járatos olvasó azonnal tisztában van azzal, hogy rövid ismeretlőt közlünk a parlament tegnapi üléséről.

Amint szinte azt is felesleges megemlíteni, hogy az események újból Cuza körül zajlottak. Hitler romániai exponeze ezúttal Lupuval csapott össze s az izgalom szinte verekedésig fajuló botrányig feszült. Cuza azt mondotta Lupunak, hogy testi erejének végét járja s így korcs már, Lupu viszont azt vágta Cuza szemébe, hogy tulzotian elagott s így elmegyüngé.

Peché van ennek a Cuzának. Amikor fiatal volt, úgy jellemezték, hogy együgyű, mint egy vén. Most pedig, mikor már vén, azzal mentegetik büneit, hogy együgyű, mint egy csecsemő.

Egyébként a gyűlölet hazánkbeli szeladonja elemében volt: kiabált, gyanúsított, rágalmazott, szidott, becsmerlelt. Kiderítette, hogy mindenki a zsidók szolgálatában áll. Lupu maga is bérenc.

Ugy beszélt és demagógizált, mintha méggyűlösen lett volna. S beszédére azzal tette fel a koronát, hogy a hátsó padsozakra mutatva, ahol újságírók, vendégek, fényképezők foglaltak helyet, így kiáltott fel:

— A zsidók takarodjanak ki!
Pontosan úgy, ahogyan pogromokon szokták a fiatal évek elvakított rajongói és az uccai csőcselék lumpenprolijai...

De minek is beszélem el mindezt? Hiszen nem újság az, hogy Cuza mit és hogyan beszél, uszít, lázít, mérgez...

Csak az az újság, ahogyan a honnemtő példátlan magatartására a miniszteri pászor és a kamarai többség reagált.

Mitől nem reagált.
Jólesőleg hallgatott és tudomásul vette a dolgokat.

Az ülés végén, amikor Cuza már mindenre rábizonyította a zsidó-bérencség vádját, felállott Calinescu nemzetipárti képviselő és a végszó jogán beleavatkozott a vitába.

Elmondotta, hogy tavalyelőtt, amikor államtitkár volt, megjelent nála egy képviselő és százezer lejt kért tőle a titkos alapból egy zsidó részére. E szóbánforgó képviselő egy tüntetés alkalmával öszeszetörte a zsidó autóját s mivel félt, hogy a bíróság kártérítésre marasztalja el, az állam pénzéből igyekezett a rendezetlen felekezeti honfitársat kárpótolni.

Szóval egy képviselő interveniált egy zsidóért.

S vajjon ki volt ez a képviselő?

— Cuzal — mondotta stentori hangon Calinescu.

A leleplezésre méla csönd szállotta meg a T. Házat. Cuza sápadtan állott a he-

lyén, de nem jött ki hang a szájából s végül nagynehezen csak ennyit dadozott Calinescu felé:

Hazudsz!

— Cuza szavainak értéke bizonytalan, felelte a volt államtitkár — de a zsidó az bizonyos...

A honatyák kivonultak a folyosóra és keserű szájjal meguzsonnáltak. Egy fajtiszta ember volt eddig Romániában, a jasi professzor.

S most arról is kiderült, hogy megízerte az ördög.

Az a bizonyos izraelita Belzebub.

LEHETSEGES

Ugy hírlik, hogy Argetoianu pénz- és belügyminiszter a közeljövőben külföldre fog utazni.

Lehet, hogy távollétének idejére átadja Jorgának a kormány vezetését.

Megkezdték a vitát a kamarában a magántisztviselők áldozati adójáról

A törlesztési pénztár felállítását megszavazták

Bukarest, december 17.
A kamara ma délelőtti ülésén tárgyalni kezdte azt a nagy vihart felkavaró javaslatot, amely a magántisztviselők áldozati adójának bevezetéséről szól.

D. R. Joanitescu szól hozzá először a javaslatához, amelyet

merényletnek bélyegez a magántisztviselők munkája és békéje ellen.

Rámutat arra, hogy a magántisztviselők sorsa amúgy sem irigylésre méltó: nincs stabilitásuk, nincs nyugdíjuk, nem védi semmi az állásukat s lakásukat.

Kövelet a törvényjavaslat visszavoná-

VALI ÁSOSSÁG

A főváros uszik a piszokban, az uccák takarítása szinte teljesen megszűnt. Dobrescu főpolgármesternél küldöttség tiszteltette a kertet, hogy takarítsák el a járdákról a jeget.

Dobrescu állítólag azt válaszolta, hogy a jeget az Isten adta, majd ő el is veszi. Ezt nevezem hithű ortodoxizmusnak!

BUZGALOM

A kamara naponta két ülést tart már, sőt valószínűleg tervezik a napi három-ületes rendszert.

Olyan ez a képviselőház, mint a lyuk. Minél többet vesznek belőle, annál nagyobb lesz.

Minél többet ülésezik, annál kevesebbet dolgozik.

sát és a helyi érvényben volt 10 százalékos szuprataxának a fenntartását, amiből 200 millió lej jövedelme van az államnak.

Dinu Bratianu a liberális párt nevében hasonló szellemben szólal fel. Emlékezteti a kormányt ígéretére, amelyet a választások előtt tett és amelyben azt hangoztatta, hogy nem fog új adókat kiróni.

A javaslat tárgyalása folyamatban van.

Ezt megelőzőleg a törlesztési pénztár felállításáról szóló javaslatot tárgyalták, amelyet a parlament nagy többsége megszavazott.

»Madame, önt kerestem!« ... — kiálja a Mester

Himnusz a Naphoz. A ruhák költője. Éjféli interjú egy párisi manekennel. Nem mindennapi vigjáték a divat születése körül

Páris, december 15.

Tágas, fényűzéssel és izíéssel berendezett előcsarnokban vagyunk. A bejáratnál egyenruhás cerberusok vizsgálják a szigorúan névre szóló meghívókat. Félnek a konkurenciától, de még jobban a kisebb szabóüzemek kémeitől, a hívatásos plagizátoroktól, akik minden furfangot kihasználva, hogy bejuthassanak a nagy szalonok feltéve örzött titkai közé. Mert, ugye, mondanunk sem kell, hogy Páris egyik nagy női ruhaszalonjában vagyunk. Párisban és — ruhaszalonban!

A vendégeket a directrice fogadja. Lenyűgözően kedves, csunya és öreg, olyan, mint a filmekben. Csaknem mindenkit személyesen ismer. Ha ismeretlen arc tűnik fel, a directrice előbb messziről összehuzott szemmel iparkodik a veséjébe nézni. De mire melléje ér, már mosolyog. Kedveskedik, hizeleg. Olyan, mint egy nagy kövér macska.

HYMNE AU SOLEIL

Az előcsarnokból nehéz függönyökön és ujjal vizsgáló szemek keresztüzen át jutunk be a tulajdonképpeni szalonba. Halk, roppant előkelő tónusú, társasági hangulat. Hatalmas ablakok, függönyök, drapériák, másutt homályos intim sarok földig érő velencei tükrök és szőnyegek amelyekbe bokáig süpped a láb. A falak mellett köröskörül apró asztalkák, székek, kényelmes fotelok.

Az egyik függönytartó mögül tündéri ruhákban sétálnak elő a manekenek. Lassú, taktusos léptekkel vonulnak el a nyolc-tíz kisebb csoportból álló vendégsereg előtt. Egy magas üzletvezetőforma férfi egymásután névszerint bemutatja a modelleket:

— Hymne au soleil. A mester legújabb alkotása — mondja konferanszié. — Csapa zengő fiatalelő, lüktető kifejezés ölt. Néhány hasonló frázist mond még, azután hirtelen a próbakísasasszonyhoz lép, megfogja a csuklóját és kecsesen, gyöngéden felemeli a karját. A vendégek a megilletődés és elragadtatás hangjait hallják. Akkor is, ha a ruha egyáltalán nem tetszik nekik. Öcsérolni semmit sem szabad. De már belép a következő model-

— Mes amours! Mennyi lobogás, kicsattanó szenvedély! Csodás, csodás!

Az asszonyok lázasan jegyznek. Kis táncrendez hasonló program van mindenki kezében. Ebben vannak feltüntetve a ruhák név és szám szerint. A nevek mellett üres helyet hagytak az esetleges megjegyzések számára. Megjegyezni valójuk pedig bőven akad a vendégeknek.

Egymásután érkeznek az újabb és újabb modellek. Már csak a neveket tudom feljegyezni:

Point d'interrogation, — Réve d'un soir — Romance, — Maître Corbeau, — Magicien, — Lunatic, — Chrysis, — Pour jour Monsieur, — En Vallade stb. Röpködnek a varázsos nevek, sühognak a sóymek, bársonyok, szőrmék, csillognak az üvegbütyökösök.

Körülbelül ötven modellt mutatnak be. Néhány perc szünet következik, hogy az asszonyok magukhoz térhessenek és meg tárgyalhassák a látottakat. Mert a vásárlók természetesen nem jöttek egye-lül! Megfelelő lérejek, barát és tanácsadónok kísérik őket. Halk sugdosás, gyors, izgatott tanácskozás mindenfelé. Minden megvitatnak. Csak éppen az árakról nem esik szó. Az mellékes. A férjek dolga Nekik azonban itt sincs szavuk.

PSSZTI... A MESTER ALKOTI

Közben a számtalan különfűlkében megkezdődik az adáz, szivós harc elal és vevő között.

A terem részben kiürül. Az asszonyok legintimabb barátnőikkel eltűnnek a fülkékben. Csak újságjukba temetkezett bus férjek és másodrendű barátnők maradnak a szalonban, meg néhány magányos hölgy, aki még nem tudta magát elszánni a vásárlásra. Most ezeket veszik munkába.

Az előbbihez hasonló három-négy üzletvezetőforma fiatalember jelenik meg a telt színhelyén. Csatlakoznak az ittmáradt asszonyokhoz. Könnyedek, kedvesek, világfiások. Itt is, ott is felhangzik egy csiklandós kacagás. Vicceket mesélnek az asszonyoknak. Szórakoztatják, preparálják őket. Ruháról, vásárlásról szó sincs egyelőre. De egyre merészebben közelednek céljukhoz. Tudják, hogy az

asszonyok szeretik ezt a vesztélyes játékot, ezt a kacérkodást, nem is annyira az új ruha, mint inkább a pénz elköltése miatt. És beszélnek, szellemeskednek, gyurják, faragják, idomítják az „anyagot”. Végigjártassák a nő érzékenysége és hűségének minden hurját, míg egyszerre meg nem penditlik az igazi hangot.

A vége az, hogy egymásután eltűnnek áldozataikkal a fülkékben. Az asszonyok hirtelen ráébrednek, hogy az „Enchan-teur”, vagy a „Bibi-Lolo” nélkül valóban olyan szegényes a ruháruk, mint a templom egerének felesége.

Vannak azután nehezebb esetek. Az egyik, csunyaság miatt közfigyelemnek örvendő argentinai özvegy rendületlenül állja az ostromot. Fülében briliánsok villognak, nyakáról opális fényt szór a milliós gyöngysor, csuklóján kilószámú sárgallik az arany, de mindezek ellenére sem tanúsít fogékonytást sem a „Coquette”, sem a „Pigeon volant” birhatóságának gyönyörűségei iránt.

Végül persze ő sem kerüli el sorsát, mert ime, nyílik az ajtó és megjelenik minden női ruhák izzószívű költője, a Mester.

Szikár, lobogótekinetű férfi. Dus művésztöke sűrű fürtökben omlik hátra, kifogástalanul szabott ruhája az angol férfikollégák remekbe készült mintadarja.

Minden szem feléje fordul. Ő azonban egykedvű pillantással néz végig a termen. Bágyadt mosollyal üdvözlő vendégeit. Ugy tesz, mintha csak véletlenül vetődött volna erre, minden határozott cél nélkül. Már-már távozni készül. De megszólítani senki sem meri. Ki is merné megszavarni alélt egykedvűségében a Művészt, akinek fenséges homloka mögött most talán új rohadások tervei gomolyognak?

Ekkor hirtelen megakad pillantása az argentinai hölgy alakján. Előbb messziről nézi, szeme egyre jobban kinyílik és lángolni kezd.

— Madame, önt kerestem! ...

Izó fantáziája már megtalálta az egyet. len elképzelhető ruhát.

Amulatomban kiejtem kezemből a kis csomagot. Valaki mellém ugrik, felkapja, a csomagot, kezembe nyomja és rémületen esutogja:

— Pszti! ... Uram... a Mester alkot!

Lábujjhegyen rohannak ki-be a hirtelen előkerült segéddek. A legkülönbözőbb kelméket hozzák. Egy asztal már roskadozik a tömördek seiyektől.

Akkor hátulról, s elégedetten szemlölő új remekét. Szeretne leborulni a saját nagysága előtt. Hálásan, meghatottan csokolja meg az argentinai hölgy kövér ujjait. Belőle merítette az ihletet, nélküle soha sem jött volna létre ez a műalkotás. Már neve is van: „Vingt ans”. Valóban. A hölgy csaknem húsz évesnek látszik benne.

A csatát most már visszavonhatatlanul megnyerte a szalon. Hölgyünk ragyog a boldogságtól. Dicséri a Mester lángcsózt. Persze. „Vingt ans”. Természetes. Hiszen mindenkit láthatja... Micsoda zseni ez a férfi!... Megfizethetetlen érték!

Végül még szinte szégyelli magát, hogy hitvány harmincezer frankkal kellett megfizetnie mindezt a boldogságot.

AZ IGAZI VINGT ANS

A kis maneken hallani sem akar az interjúról. Nevette tiltakozik. Lassan azért mégis megnyílik a szíve.

— Rémség ez a nők! ...

Ezzel kezdi. Aztán folytatja:

— A vevőkör legnagyobb része amerikai és német. De eljönnek a spanyolok és az angolok is. Legjobb vevőink még ma is a németek. Rengeteg lehet ott a gazdag ember. És nem sokat akadékoskodnak.

— A többiek persze kinnözzák magukat — kockáztatom meg.

— Ah!... — mondja a leány és vállat von. — Mi már túl vagyunk ezen. Természetes, hogy a vevő mindig kifogásol. Kellémletlenek, neveletlenek, hisztériások. Nem ruhát akarnak venni a pénzükért, hanem fiataliságot, szépséget, hajlékony, kecses alakot. Sokaknak aztán sikerül is.

Hangosan elneveti magát. Kivülán egészszéges fogsora.

Később elbucszunk. Ezt is olyan hirtelen, ötletszerűen csinálja. Feláll és nyújtja a kezét:

— Viszontlátásra, uram. Most már megyek. Valahol várnak rám.

Finoman meghajítja a fejét, megegy-szer visszanevet az egész kávéházra, aztán kilép az utcára.

Amint utána nézek, látom, hogy egy-szerű, magakészítette ruhácskájában et-etve eltűnik a metro állomás lejárataánál.

Szombaton este 9 órakor a

HONTERUS AULÁBAN

Közreműködnek Finta Zoltán, Farcádi Sándor, Kacsó Sándor, Nagy Karola, Nyirő József, Tamási Aron, Tomcsa Sándor, Weisz Ilonka zongoraművész

B. L. 2. Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

DECEMBER 19.

Hitler kinyújtotta csápjait Romániára is

A nemzetli szociálisták vezérének diáklírára belerjes agilációt végzett Nagyszebenben

Brassó, december 17.

A szebeni román diákságnak a diákság felügyein és a diákság minden megmozdulásával kapcsolatosan jelentkező túrelmetlen jobboldali belpolitikai hatásain kívül volt egészen figyelemreméltó külpolitikai jelentősége is. Természetesen igen távol van tőlünk az, hogy hivatalos jellegűnek tekintjük azokat a jelenségeket és célkitűzéseket, amelyek a szebeni diákgyűlésen szembetűnően kidomborodtak a német diák-delegáció fellépése nyomán. A hivatalos román bel- és külpolitikának ehhez még nincs köze. Az a tény azonban, hogy valami még nem hivatalos, nem jelenti egyben azt is, hogy jelentéktelen. A nagyszebeni diákkongresszuson tapasztalt jelenségeknek nyugati felelősséggel adhatnók ezt a címet: „hitlerizmus terjeszkedése Romániában.”

A helyszíntre kiszállott tudósítónk a következő rendkívül érdekes és figyelemreméltó jelenségekről tesz jelentést.

A kongresszus lezajlása után Zelea Codreanu és Karl Motz, a német diákdelegáció elnöke hosszas tanácskozást folytattak le Mota kormánypárti szenátor szászvárosi lakásán, ahol természetesen mint vendégek jelentek meg. Azok, akik a diákság mozgalmában bennefektettek, tartják magukat, ezt a vendéglátást, illetve látogatást igen nagy jelentőségűnek tartják. Szerintük Karl Motz, Zelea Codreanu, a Vaszgáda vezére és Mota kormánypárti szenátor azokról a lehetőségekről tárgyaltak, amelyek rendelkezésükre állnak a nemzeti szociálista részéről a határozatosabb terjesztése érdekében.

A mintá természetesen a német nemzeti szociálisták, köznapibb névvel: hitlerizmus. A diákok javarésze úgy tudja, hogy az a Karl Motz nemcsak a hitlerista szellemű német diákság egyik vezetője, hanem Hitler magántitkára is. Ezt természetesen nehéz ellenőrizni, viszont egyáltalán nem hihetetlen. Karl Motz egészen könnyen lehet az az ember, aki a német diákság és Hitler között tartja az összeköttetést. Amolyan „nem hivatalos magántitkár”. Az is könnyen elképzelhető tehát, sőt valószínű is, hogy Mota szenátor szászvárosi házában erről is tárgyaltak: miképpen lehetne megteremtetni a szoros összeköttetést a német nemzeti szociálisták, vagyis Hitler követői és a román nemzeti szociálisták, vagyis Zelea Codreanu és Cuza hívei, röviden: a vaszgárdisták között.

Ez a probléma egyébként a kongresszus napirendjén is igen érdekes formában vetődött fel. Karl Motz már az üdvözlő beszédében kijelentette, hogy ő és társai a hitlerista diákok nevében beszél és üdvözlő örömmel a román diákokat. A kongresszus utolsó napján még egy beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a diákság szerinte elérkezett az ideje a nemzeti szociálista eszméért való nyílt harcnak úgy Németországban, mint itt. Romániában. Egyben újra hitet tett Hitler és eszméi mellett.

Fel szólalására Davidescu temesvári delegátus válaszolt. Aggodalmát fejezte ki a hitlerizmus romániai terjedése és terjesztése miatt. A román diákság nem hagyhatja együtt a hitleristákkal, mert Hitler a békeszerződés revíziójának az alapjain áll. Romániának viszont a végzetekig kell védnie a békeszerződéseket nemcsak a saját érdekében, hanem azért is, mert régi és hagyományos barátságai Franciaországhoz.

Popescu mérnök is hozzászólt ehhez a kérdéshez. Ő ugyan nem diák, de pár évvel ezelőtt a szövetség elnöke volt. Véleménye veszi a hitlerizmust, mert igaz ugyan az, hogy Hitlerék a versaillesi békeszerződés revízióját követelik, de ez a követelés kifejezetten csak Németországot és Franciaországot érintik.

A román és francia barátság hagyományos és nagyra értékelhető, de nem szabad elfelejteni, hogy a 65 millió némettel joggal kelhet azoknak a német csoportoknak a védelmére, amelyeket legutóbb elváltak az anyatömbtől. Ezek a németek is odatartoznak a nagy német néphez és valóban nem élhetnek tovább egyveres leigázás alatt.

A békrevízió körül felvetődött vita ezzel el isült. Karl Motz a kongresszuson nem szólalt fel többször ebben a kérdésben. De a kongresszust követő banketten kifejezetten adott Davidescu delegátusnak és vele együtt aggodalmaskodóknak. Megnyugtatta őket, hogy a hitleristák csak

a német határok revíziójára törekszenek és egyáltalán nem akarnak hozzányúlni Románia területi integritásához.

A kongresszussal kapcsolatban a szebeni szászok is gyűlést tartott a Gewerbeverein-ban. Valószínű, hogy nem készült ez a gyűlés politikai célzattal, inkább a szászok vendéglátása akart lenni a német delegáció megismerésére. A nagyszebeni diákság

Indiában sortűzet adtak a lázongó nacionalistákra

Gandhi az egyiptomiakat is beszervezi az Anglia elleni küzdelemre

London, december 17.

Indiában a hindu nacionalista mozgalom a napokban ismét súlyos zavargásokban adott életjelt magáról. A tömeg több helyen botokkal támadt a rendőrökre. Alahabadban egy ilyen összetűzés alkalmával

a karhatalom sortűzet adott a tömegre. A hindu nacionalista mozgalom ellen indított hatósági rendszabályok során házkutatást tartottak magának Gandhinak a szállásán és az indiai kongresszus hivatalos helyiségében is.

Itt említjük meg, hogy az indiai nacionalista mozgalom fellángolásával egy időben

Egyiptomban is megindult a nacionalista mozgalom.

Idézés nincs, csak letartóztatás

Ami az ügyész szerint Erdélyben jogos és törvényes

Jogegyenlőséget akarunk a tolvajokkal és sikkasztókkal!

Brassó, december 17.

A sajtópórt Pop komizár felesége indította ellenem. Pop szatmári komizár felesége, ainek viselt dolgaival éveken keresztül telve voltak az erdélyi lapok. A bukaresti sajtó is hasábas cikkeket írt a szép komizárnő fantasztikus kalandjairól és arról az egészen különös viszonyról, ami a szép szöke asszonyt az ország egyik leghírhedtebb banditájához a híres Vancsához fűzte, akit csak nemrégiben itélt el a brassói törvényszék templomrablásért két évtizedre.

Pop komizárnő sajtópórt indított ellenem, mert a B. L. egy másfélével ezelőtt megjelent cikkében rámutattam arra, a meg nem engedhető helyzetre, hogy míg a férfi, a rendőrkomizár üldözi és hajszolja a hírhedt banditát, ugyanakkor a feleség, a komizárnő édes hangja, ömlengő leveleket vált az üldözött banditával.

A sajtópórt másfél évvel ezelőtt megindult az iratok elküldték a bukaresti vizsgálóbíróhoz, onnan visszaküldték a brassói törvényszékhez. Azóta másfél év telt el...

Két nappal ezelőtt a bukaresti szerkesztőségünkben megjelent egy rendőrségi komizár és a brassói törvényszék utasítására hivatkozva letartóztatott.

Tudja-e komizár ur, hogy az alkotmány szerint sajtóügyekben az újságírókat nem szabad letartóztatni?

Tudom — mondta a komizár — azonban nekem parancsom van az ön előállítására.

Tudja-e komizár ur — hogy abban a sajtóügyben, melyben ön most engem letartóztat

soha egyetlen idézést, egyetlen értesítést nem kaptam és a brassói törvényszék törvényellenesen járt el, amikor a szabályszerű idézés helyett letartóztatási végzést küld?

A komizár mit tehetett volna? Teljesítette a kiadott parancsot. Teljesítenie kellett, még akkor is, ha mélységesen meg is volt győződve az eljárás igazságtalanságáról és törvénytelenességéről.

gyon temperamentumos Karl Motz azonban ezt az összejövetelt is politikummá avatta.

Az elnöki méltóságot Fritz Fabritius töltötte be. A programot viszont Karl Motz adta. Ismertette a szebeni szászokkal a hitlerizmus célját. Röviden így fogalmazott: harc a kommunista marxizmus és a nemzetközi liberálisizmus ellen, amely ma egyetlen a judaizmussal.

A szebeni Gewerbevereinban tartott gyűlés, jelentéseink szerint tulajdonképpen az erdélyi szászok „személyes” találkozásai voltak a hitlerizmussal, amelynek közönsége sokan annak hívői, sőt rajongói. Ellenőrizhető hírek egyelőre még nem kerültek ki arról a gyűlésről. Vannak azonban olyan hírcsatornák, hogy Karl Motz fellépésének a hatására a szászok szabályos megalkut az erdélyi szász Hitlerpártja, amelynek elnöke Fritz Fabritius lenne. Ez azonban fantasztikumként hat még akkor is, ha tagadhatatlan az a tény, hogy Karl Motz sok összefüggést teremtett az erdélyi szászok és a nagyszebeni román diákság kongresszusa között.

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

A nagyszebeni diákság

KINZÓ ÉRZÉSEK AZ ÉTKEZÉS UTÁN

Az étkezés utáni kinzó érzések, mint: gyomorégés, savanyu íz, nyomások és más emésztési nehézségek, eredetüket a gyomorban felgyűlt túl sok savakban találjuk. Ezen savak előidézik a tápszerkeztéjét és hogy ha nem óvakodunk ezek ellen, a baj minden étkezés után ismétlődik. — A savak neutralizálására, hogy az emésztés folyamata szabályozzuk, vegyünk Magnesia Bisurátát. — Fél kanálka kevés vízben az étkezés után véve, majdnem nyomban a tápszerkeztéjét zavarokat és fájdalommentes, nyugodt emésztést biztosít. Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

mangiu gazdaságügyminiszter bizalmas rendeletét. E rendeletben majdnem szóról-szóra megtaláljuk ugyanezen szavakat. Hát kell még egyéb bizonyíték arra nézve, hogy a Hamangiu-féle sajtóellenes rendelet tényleg eljutott az ország minden ügyességére?

Egyszóval, sajtóügyben szigorúbb az eljárás, mint például a sikkasztókkal és tolvajokkal szemben, akiket szabadon hagynak és esetleg megidéznek.

A sajtó munkásainak ezek szerint akciót kell indítani sürgősen:

— Egyenlő elbánást követelünk a sikkasztókkal és a tolvajokkal. Jogegyenlőséget akarunk!

Egyelőre csak ennyit erről az egyéni ügyről a Jorga-Argetoianu-Hamangiu rezsim nagyobb dicsőségére.

Farkas Aladár.

TEMESVÁRRÓL JELENTIK...

EHEZŐ TANÁROK

Mihály Emil, a temesvári kereskedelmi iskola tanára és Pop Miklós tanítóképezdei igazgató szerdán megjelentek Furlugeanu vármegyei prefektus előtt, akit arra kértek, járjon közbe, hogy a középiskolai tanárok hónapok óta elmaradt fizetését végre utalják ki. A prefektus előtt kifejtették, hogy a pénzügyigazgatóság már hónapok óta nem adott a temesvári tanároknak fizetést s emiatt olyan súlyos helyzetbe jutottak, hogy már kenyeret sem tudnak venni. Furlugeanu prefektus megígérte, hogy a temesvári pénzügyigazgatóságtól pontos adatokat kér arra vonatkozólag, hogy milyen tisztviselői kategóriák nem kaptak hónapok óta fizetést s gondoskodik arról, hogy ezt a kimutatást legsürgősebben a kormány elé terjesszék.

HIVATALOS ÉJJELI MENEDÉKHELY

A temesvári városi tanács a munkanélküliek támogatására éjjeli menedékhelyet rendezett be, amely ma, csütörtökön este kezd meg működését. A menedékhely két nagytermében összesen 80 ember kaphat teljesen ingyen éjszakai szállást, 40 férfi és 40 nő, külön-külön termekben. Ezenkívül tágas mosakodó helyiség áll a menedékhely vendégei számára. Reggel egy csésze teából és kenyérből álló reggelit adnak a társadalom számvetettjeinek.

Ime itt az egészségügyi bélyeg is

Bukarest, december 17.

Említettük, hogy szerdán a napirend előtt Topa kamarai alelnök parlamenti kezdeményezés alapján törvényjavaslatot terjesztett be az egészségügyi bélyeg bevezetéséről. Tekintettel arra, hogy a javaslatot maga a kamarai alelnök terjesztette be, bizonyosra vehető az, hogy rövidesen meg is szavazzák és így már szinte törvénynek is vehető.

A javaslat elrendeli mindenféle olyan gyógyszernek és pipercikknek, kozmetikai készítményeknek, fürdőszóknak, hajpizseknek, szájozóknek és fogpasztáknak a felbélyegzését, amelyet külföldről hoznak be az ország területére. A kötelező bélyeg 50 lejig az érték 10 százaléka, azon felül minden 50 lej vagy töredéke után 5 lej.

Tehát egy 60 lejes készítmény után 10 lej bélyeget szednek.

A bélyeget természetesen a vásárló fizeti meg és az eladás pillanatában ragasztják a készítményre. A bélyegek árusításából származó bevételek a központi letéti pénztárba folynak be az általános egészségügyi alap javára. A kincstár a bélyegekből befolyó pénzeket rendkívül bevételként kezeli és használja fel. A törvény ellen vétőket 5000 lejig terjedő pénzbírsággal sújtják, amelynek negyedrésze a feljelentő illeti meg.

Most már lesz egészségügyi bélyeg is. Illő tisztelettel várjuk ezután a halál-bélyeget is.

Néhány nappal ezelőtt közöltük Ha-

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár szanálása

A betétesek gyűlésének tanulságai

Székyudvarhely, december 17.

Több száz ember gyűlt össze a hetipiacon a kollégium tornacsarnokában. A kényszer-egyezséget kért Udvarhelymegyei Takarékpénztár betétesei voltak mind. Elhozták magukkal jószándékukat, aggódásukat, reménységüket, hogy az öreg emberpár egész életének gyümölcsét, kenyerét, a fiatal, székegy diák tanulmányainak segítségét: a „Betétes” megmenthessék Szanálni akarták a bankot. Határozottan, keményen és visszavonhatatlanul állítjuk, hogy az Udvarhelymegyei Takarékpénztár pillanatnyi szédülésében erőakaratát és bátor lélekkel felakarjuk fogni, felakarjuk emelni, mert az mindnyájunknak, az egész magyarságnak léteérdeke. Azonban még határozottabban mondom, hogy az eddig megválasztott utak egy része a bizalmatlanság, a hazugság, szemfényvesztés, süppedő ingoványaiba téved.

Tekintettel továbbá arra, hogy itt nemcsak a betétesek tökének megmentéséről, a nagy-tőke konvertáló meneküléséről van szó, hanem több ezer adós székegynek veszedelmével, az egész megye gazdasági összeroppanásával, vagy tehermentesítésével és segédkezéssel nyújtásával kapcsolatos a Takarékpénztár szanálása: az ügy érdekéhez méltóan foglalkozunk az udvarhelyi gyűléssel.

A gyűlést Becsek Aladár bankigazgató nyitotta meg. Majd dr. Szöllősy Ödön, dr. Voszka István igazgatósági tag, illetve nagytőkés mondta el hivatalos beszédét. Arról akarták meggyőzni a hallgatóságot, hogy a kényszer-egyezségnek nem fog tudni a bank megfelelni. Csőd fenyeget. Így minden betétes tőkéjének nagyrészevel elsőbbségi-követényt je-gyezzen, ami kamatot hajt, a többi részét pedig zárolja. Azután dr. Ványi Kálmán azokra a vádakra válaszolt, amivel az igazgatóságot vádolják. T. i.: busás fizetéseket osztott, rengetegbe került az ellenőrzés, pazarolt és luxusutakon járt, stb. Ványi elmondja, hogy 6 ezelek után járt és nem felel meg a valóságnak, mert, — mondja Ványi, — a vezérigazgatónak csak 14 ezer lej havi fizetése van, azután senki sem kívánhatja, hogy az igazgató biciklin látogassa a fiókokat. Mégis az au.óbusz talán elég lett volna! Ez a meggyőzés nagyon kevés eredménnyel járt, nem sokan jegyezték részvényt.

Különös feltűnést keltett dr. Hinléder Felső beszéde, aki felajánlotta, hogy az általa kezelt felsőfokú tüzkárosultak javára összegyűjtött összeget teljes egészében a szanálásra fordítja. Itten a következő kérdéseket intéztük az önfelajánló Hinléderhez:

1. Miért nem fizette ki azonnal a Magyar-párt által gyűjtött összeget a tüzkárosultaknak?
2. Mekkora ez az összeg? Ha kevés, akkor miért hintett port a hallgatóság szemébe? Ha az összeg tekintélyes, kiől kapott Hinléder felhatalmazást, hogy ezzel a közpénzzel olyan nagylelkűen rendelkezett?

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár ügyvése és jogtanácsosa, dr. Gönczy Gábor is jelen volt a gyűlésen. Őt illette volna első sorban a szó. Tőle vártunk volna első sorban felvilágosítást. Dr. Gönczy azonban hallgatott.

Ebben a részben nézzük meg, mit akar a fent említett szanálási-terv elérni s melyek a tényleges realitások ezzel szemben. A csődöt csak úgy lehet elkerülni, ha a betétesek részvényeket jegyeznek és betétjük kisebbik részét zárólják. Így lábrakap a bank, — mondták a szónokok. Ezzel szemben tény az, hogy a beteg és ideges bizalmat így sem lehet meggyerni. Hogy a biztosra megígért osztalékot ki tudják fizetni rendesen és pontosan a mai megzavart világban, — nagyon is problematikus. Ez új pénzt, új vért nem hoz a bank életébe, (ha talán, csodák-csodája, ötven százelekben sikerülne is a részvényjegyzés), mert az csak papiros s csak az igazgatósági tagokat mentesíti a nagyobb felelősség alól. Szóval, ebből sem a betétesnek, sem az adósnak haszna nincs.

Tiszteletet érdemel dr. Dobos Ferenc főgimnáziumi tanárnak bátor fellépése és őszinte, igaz beszéde. A felszólaló első sorban a nezetektől, az igazgatósági tagoktól vár jópéldadást, hogy a bizalmat újra megerősítsék és életrekeltsék. Másodszorban különbséget akar tenni a betétesek között: a nagy és heverő-tőke, amelynek legfennebb csak a kamat a fontos, azután a szegény emberek fáradtság-alkalossággal összekuporgatott betétje között. Az előbbi teljes mértékben jegyezze le a részvényeket, az utóbbit pedig fokozatosan teljes egészében elgátsék ki. Megvédte Dobos dr. azután az adósok érdekét is, indítványozva, hogy az adós rokona, testvére, apja, betétkönyvével törleszteni tudja az adósságot. Al-talában nem értjük, hogy a hivatalos szónokok miért hangsúlyozzák olyan erősen, hogy a kényszer-egyezség halál? Akkor miért kérték a törvényszéktől az illetékesek?

Befejezésül pedig nézzük azokat az egyene-sebb utakat, amelyek biztosabb kilátásokra vezetnek és talán könnyebben tudnók meg-menteni szerény nézetünk szerint a félszázelek székegy pénztintézetet.

Itt első sorban azt jelentjük ki, hogy a ha-jok idáig jóváírásával nem foglalkozunk jelen esetben, fájdalmas és szomorú ez, hagyjuk más időkre! Csupán a biztosabb vezetésről le-gyen szó.

I. A betétesek utolsó krajcárjukat is meg-mmenthetik, ha az egész összegre ötéves zárla-tot engednek a banknak.

II. A bank minden évben pontosan fizeti a kamatot a betét után.

III. A kamatot minden igazolás nélkül 10 ezer lejnél kisebb összegek után, vagy kellő igazolás mellett egészen 50 ezer lejig a bank kívánság szerint készpénzben kifizethet.

IV. 50 ezer lejnél nagyobb összegű betét után a betétes csak tartalékolt kamatos-kam-matot kaphat a zárlat végéig, amit a bank effektív nem fizet a zárlat ideje alatt.

V. Az adósok betétkönyvvel mindennemű és összegű adósságot fizethetnek, ami tetemes fiktív jövedelmet jelent a pénztárnak és biz-tos mérlegállást.

VI. A legszigorúbb takarékoság azonnali bevezetése. A felesleges fiókok leépítése. Az igazgató havi fizetése nem lehet több 6000 lejnél!

VII. Egy ötéves, részletes szanálási-terv sürgős elkészítése és lapokban közlése a fe-lekkel.

VIII. Iskolák, egyházak és kulturintézmé-nyek elsőbbségi betáblázási biztosítása.

IX. A már megkért kényszer-egyezség tenn-tartása, a törvények által megengedett módo-sítással.

X. Egy sikeres szanálási-terv esetén, az ed-dig bejegyzett, új részvényjegyzések töröltes-senek, — ha ezt kívánja valaki.

XI. Az igazgatóság és felügyelőbizottság mindaddig helyén marad, le nem mondhat, mig az intézet talpra nem áll egészen.

XII. A betétesekből egy ellenőrző bizottság alakuljon, a régi igazgatóság mellé, azonos jogkörrel.

Ebben a tervezetben első sorban az adósok és betétesek érdekét nézzük. Minden betétes-nek megmaradna az egész vagyona. Csak öt évig nélkülözné a nagytőke a pénzt. Őt ev-mulva pedig valahol csak kiderül az ég. A tervezet bizalmat kelt minden emberben, mert az adósok is teljesen meg vannak véd-ve. A megye felett nem perdül meg a dob! A székegy fegyelmzett, megértő, derék nemzet az igazságot és a jóakaratot pedig nem le-het letiporni.

Lévai Lajos dr

Nem Zürich, nem London és nem Csikágó, hanem:

A nagyváradi Royal-kávéház szabályozza a pengő árfolyamát

Úra fellendült a valutaspekuláció

Nagyvárad, december 17

A pengőspekulációnak Nagyvárad a kiinduló pontja és a váradi Royal-kávéház a manipulációk főszéke. Délelőttön-kint zeufolva van a Royal. Annyi ember szorong benne, hogy ha annak csak a negyede fogyasztana is, akkor a kávés nagyobb üzletet csinálna, mint kávéhá-zának összes valutasai, akik közül külö-nösen három ember tartja kezében a pengő erdélyi sorsát. A sok valutas úgy néz Moskovits urra, mint a legfőbb ha-talomra és mintha orákulum szólalna meg, úgy lesik a szavát. Goldberger Si-mon és Neumann József következnek utána a pengő fölött való hatalomban.

Ezen a három emberen keresztül bo-nyolódik le csaknem egész Erdély pen-gő-üzlete és olyan hatalomhoz jutot-tak, hogy a bankokkal szemben is írú-nyítják a pengő erdélyi kurszút.

Nemrégben például valakinek háromezer pengője volt eladó. A Royalban tizen-kilenc lejt ígérték a pengőért az idegen-nek, aki azonban nem adta; míg a ban-kot meg nem kérdezte. A bankban tizen-kilencötvenet ígérték a pengőért és az idegen már át is akarta adni a pénztár-nál a háromezer pengőt, amikor odasú-gta a Royal-börze egyik kiküldöttje, aki figyelte az idegent, hogy ad husz lejt a pengőért. És ugyanaz a valutas, aki negyedórával előbb tizenzilenc lejt ki-nált a pengőért, adott érte inkább husz lejt, csak hogy a bank ne vegye meg és ne rontsa a Royal árait.

A közelmúltban a kisalkotai fásoknak nagyjösszegű pengőt kellett kapniok. Per-sze ab Budapest, mert Magyarországon kivitelit tilalom van a pengőre.

A fásoknak kellett a pénz és a Royal, me'nyek mindenről van tudomása, egyszerre lenyomta a pengő kurszút Nagyváradon.

Es ha Nagyváradon lemegy a pengő ára, azt nyomban érezni lehet egész Erdély-ben.

Egész tizenhétig loszorították a Royal-isták a pengőt.

Most, mikor jelentős készleteket tud-tak ilyen alacsony áron szerezni a nagy-váradi valutasok, egyszerre megjavítot-ták a pengő kurszút és ma már husz és fél, sőt huszonegy volt a pengő ára Nagyváradon. A megszorult fásoktól ol-csón szerzett pesti kifizetéseket most jó-áron értékesítik, akik így a multikori ma-nőverrel busás hasznokat vágnak zsebre.

A napokban különben a máramaros-i és szatmári valutasok révén nagymennyi-ségű effektio pengő került a Royal-bör-zére. Hogy honnan jött egyszerre a sok pengő, azt így magyarázzák: A szatmá-rak is, a szigetiék is fölhasználták a kursz-differenciát, ami a pengő tényle-ges értéke és a nagyváradi lenyomott ára között mutatkozik Szatmáron is, Mára-marosban is sok a dollár, amit 170-ig kurszus mellett lehet kapni a szigeti és szatmári piacokon.

A dollárokkal fölszerelve a valutasok átmentek Magyarországra, ahol tíz pen-gőt adtak a dollárért. A pengőket jól el-rejtve hazahozták a siberek és eladták Nagyváradon husz, sőt husz és fél lejével úgy, hogy minden dolláron megvolt 25-30 lej hasznuk.

Igy forr, kavarog a valuták körül a spekuláció a nagyváradi Royalban, ahol a beszélgetés során a főpincér — minden dolgok megfigyelője és ismerője — védelmébe veszi a valutasokat.

— Kérem szerkesztő ur, nem zéken a valutasokon fordul meg a dolog. Ezek csak közvetítenek.

Az igazi üzletet a bankok csinálják, annak a pénzevel dolgoznak ezek. A legnagyobb valutas sem ért két év előtt ezer lejt.

Két év előtt nem, de ma már... Kü-lönben lehet, hogy a főpincérnek van igaza. Talán mégsem a Royal márvány-asztalánál, hanem a direktori párnás aj-tók mögött folyik a spekuláció a pen-gővel.

(k. l.)

Hogyan szerezzünk karácsonyi örömet a gyermekeknek?

Gyermekeknek, a serdültebb ifjuságnak és felnőtteknek való ajándékozára igen nagy választék van könyvosztályunkban. Mesés és ifjusági könyveket szállítunk úgy is, ha a megrendelő ránk bizza a kiválasztást és csak azt írja meg, hány éves gyermekeknek, fiúnak-e vagy leánynak kell a könyv és körülbelül mennyi lehet a könyv ára.

Ezekről a gondokról akarjuk a szülőket megkímélni, csak egy levelező lap-ba kerül és azonnal küldjük a csomagot.

3-5 éves gyermekeknek

100 Lei 2 képeskönyv 1 mesés könyv	150 Lei 2 képes könyv 2 mesés könyv	300 Lei 2 nagy képes könyv 2 nagy mesés könyv
---	--	--

6-9 éves fiuknak és lányoknak

150 Lei 2 különféle mesés könyv	200 Lei 3 különféle mesés könyv	300 Lei 2 különféle nagy mesés könyv
---	---	--

10-12 éves fiuknak és lányoknak

100 Lei 2 szép ifjusági könyv	100 Lei 1 szép ifjusági könyv	150 Lei 2 különféle ifju-sági irat	300 Lei 2 különféle nagy alakú könyv
---	---	--	--

Ezekon kívül is nagyon sok képes és meséskönyv kapható már 30-36 lejtől felfelé.

Egy-egy csomag portója 20 lej a pénz előzetes beküldése mellett, utánvéte-les küldemények portója 40 lej.

Forduljon bizalommal megrendelésével a

Brassói Lapok Könyvosztályához

Brassó, Kapu-utca 56-58 (az udvarban)

Dec. 19-én

Gyilkos karácsonyi száma

320 oldal

Dec. 19-én

20 lej.

Egy szerencsés számu Református Kórházszorsjegy a legkedvesebb karácsonyi és újévi ajándék! 100 lejért kapható tözsdékben, üzletekben és bizományosoknál. — Főbizományos: Tutsek Jenő Brassó, Weisz Mihály-u. 9 szám.

HUZÁS DECEMBER HÓ 22-ÉN
Kétszáz ezer lejes főnyereménnyel!

Utolsó huzás 1932. évi január 20. Főnyeremény **1,000.000 lej!**
Nyerményeket az erdélyi refor-mátus egyházkerület pénztára azonnal és készpénzben fizeti ki. Vegyen, amig kap-ható, Református-Kórházszorsjegyet!

Hírek

Felhívás

a brassói magyar választó-jogosultakhoz

E hó folyamán eszközlik a választói lajstromok kiigazítását a polgármesteri hivatal második emeleti 4. számú szobájában, hétköznap délelőtt a hivatalos órák alatt. Aki még nem cselekedett, jelenkezze vagy ott, vagy elnökségünkönél, (Károly király-utca 56-58., Szele Béla dr. irodájában), hogy a községi és képviselői, illetve szenátusi választók lajstromába felvéssék.

A közelgő karácsonyi ünnepek miatt több napon át szünetelni fog a lajstromok kiigazítását végző munka, ezért igyekezzék mindenkinek kellő időben eljárni ügyében, nehogy el késsen, mert a felszólamlások, illetve felebbesések rendjén már körülményesebb és nehezebb a kimaradottak felvételének eszközlése. Minden valóságosság meg van arra nézve, hogy a legközelebbi időben választások lesznek. Erre az időre fel kell készülnünk, hogy érdekeinket az alkotmányos küzdelemben megvédjük. Ezért tekintse minden magyar férfi és nő, aki választói jogosultsággal rendelkezik, kötelességének intézkedni aziránt, hogy a választók lajstromába belekerüljön. Testvéri üdvözléssel!

Az Országos Magyar Párt
Brassói Tagozatának Elnöksége.

Bérkeringés

Tekintve, hogy nevem lakó,
Könnyem kicsordult egy akó,
Mert a háziuram bakó,
Arcom csak miatta fakó!

Egy banival se csökkentett,
Evel persze mehökkentett —
Ugyúlszik, direkt kiszemelt,
Mert csak emelt, emelt, emelt!

Kedvem emelni nem merte,
Sőt a porba lelepettel
Bérem ily mélyen nem állott,
Piccardnál is feljebb szállott!

Nőtt a házbér, fájt a fejem,
Nem leltem seholsen helyem —
Ő bezeg helyét megállta,
De csak sulyom redukált!

Ha csak rá gondolok kérem,
Esküszöm, hogy forr a bérem!
Vendetta nem divat nálunk,
Bérbosszút hát mért csinálunk?

A jövőt sötétnek látom,
Ugy lukunk, én és családom,
Mint hordóban a sok hering, —
Am a bérem egyre kering!!

NEMES FERENC

— Sulyos zavargások Zágrábban. Tudósítónk jelenti: A horvát fővárosban tegnap sulyosabb természetű zavargások játszódtak le a horvát nemzeti diákok és a szerb hazafiak csoportja között. Az összetűzés során revolverharc keletkezett és két diák sulyosan, kettő pedig könnyebben megsebesült.

— Borzalmas autószerencsétlenség a Kocsárd-újvári országúton. Dicsőszentmártonból jelenti: Kovács Gyula gazdálkodó és cséplőgéptulajdonos kétlovas szekérével Molnár József szentbenedeki lakatos társaságában hazafelé tartott Sövényfalvára a Kocsárd-újvári országúton. Kocsárd község előtt, ahol az

országut élesen kanyarodik, egy nagy sebességgel haladó teherautó tünt fel a lassan kocogó szekérrel szemben. Ugy az autó, mint a szekér megkísérelték az utolsó pillanatban a kitérést, de ez a sikos országúton már nem sikerült s így az összeütközés megtörtént. Kovács Gyula fejét az autó karosszériája összeroncsoolta és a jobb karját is eltörte. Molnár József könnyebb sérüléseket szenvedett. Az egylő a helyszínen megdöglött, a másikat valamivel később kellett agyonlőni. A teherautó a sebesülteket nyomban beszállította az újvári kórházba, ahol Kovács István reitöntő kinok között még aznap kiszenvetett. A csendőrség bevezette a nyomozást.

INUK AT.

az új japán miniszterelnök.

— NYOMOZÁS ORVOSI BEAVATKOZÁSSAL. Aradi tudósítónk jelenti: A kisjei vásáron nagy riadalmat okozott az a jelenet, amikor három élemedettebb kora cigányasszonyt lopáson érték. A vásári szarkák 3 darab 1000 lejest loptak. Persze azonnal jöttek a csendőrök és a cigányasszonyokat bekísérték az őrsre, tüzetesebb motozás céljából. A fáradozás azonban hiábavalónak mutatkozott, mert a legalaposabb vizsgálat sem hozta napfényre az elesett bankjegyeket. A csendőrmester ekkor igen helyes ötlettel a járőrsorvos rendelőjébe tette át a vizsgálat színhelyét. Nos, itt valóban meg is állapították, hogy a cigányasszonyok mit műveltek a lopott pénzzel s valóságos műtői beavatkozással kellett újra világra hozni a kalandos sorsu ezerlejeseket is. A cigányasszonyokat természetesen átadták az aradi ügyészségnek.

— Fejlesztél akarta kivégezni hivatali vetélytársát. Dicsőszentmártonból jelenti: Suciu Nicolae állami erdőkerülő mellé, aki évek óta a küllővári határban teljesít szolgálatot, az erdészeti hivatal nemrégiben társat nevezett ki Cucu George személyében. Suciu úgy fogta fel a váratlan kinevezést, hogy őt ki akarják tenni az állásából s ezért elhatározta, hogy végez az ujonnan kinevezett erdőkerülővel. Teleszopta magát szeszszel, aztán fejstét vett magához és felkereste Cucuékát. Ezek éppen az udvaron voltak, amikor Suciu megérkezett. Látták, hogy részeg, tehát nem akarlák beengedni a kapun. Suciu azonban nem hátrált meg az akadály elől. „Most kivégezlek kutya” kiáltással szétverte fejét a kerítést és a megdermedt házaspárra rontott. Cucuiné védeni akarta az urát s amikor Suciu felemelte a fejstét, elébe ugrott. Az első csapás őt találta és sulyos sebet ejtett a nyakán. Szerencsére a hangos kiabálásra közben összerzaladtak a szomszédok és lefegyverezték a dübörgő embert. A sulyosan sérült Cucuinét orvosi segélyben részesítették, a merényletet pedig azonnal letartóztatták a csendőrség.

— SZOMORU KARÁCSONY ELÉ NEZNEK A CSIKSZEREDAI NYUGDIJASOK. Csikszeredából jelenti: A közelgő karácsonyi ünnepekre való tekintettel, szerdán mintegy 120 főnyi nyugdíjas jelent meg a csikszeredai pénzügyigazgatóság előtt, hogy az igazgató

által kilátásba helyezett illetményeiket felvegyék. Hosszas álldogálás után sikerült annyit elérniük, hogy a kétezer lejen aluli nyugdíjasok egy havi járulékát kifizették, a többiek azonban ismét üres kézzel, de ígéretekkel megrakodva távoztak!

★ ELJEGYZÉS. Szállassy Irénke, Kászonyaltiz és csikszentmártoni Albert Sándor, Csikszereda, jegyesek. (be)

— A CSENDŐR, A BECSIPETT GAZDA ÉS A CIGÁNYPRIMÁS. Marosvásárhelyről jelenti: Tegnap este Szabó István vajdaszentiványi gazda a falu korcsmájában mulatozott. Miután a cigánnyal már minden nőt elhuzatott, utóljára elhuzatta még a magyar himnusz is. A csendőrök a himnusz elhangzása után a gazdát bekísérték az őrsre, jegyzőkönyvet vettek fel és ugy ellene, mint Nutár János cigányprimás ellen az eljárást megindította.

— FÉLÉV ÓTA VÁRJAK UTAZÁSI KÖNYVECSKÉJÜKET A ROKKANTAK. Marosvásárhelyről jelenti: Mintegy félévvel ezelőtt a marosvásárhelyi hadirokkantak felküldték utazási könyvecskéjüket, amellyel ötven százalékos kedvezményt élveztek a vasuton, Bukarestbe, hogy azokat ott láttamozzák. Eddig hiába várták türelemmel, a könyvecskék nem érkeztek vissza. Most hivatali uton próbálják megszüretni az elkeseredett hadirokkantak könyvecskéiket.

— Szívbe'egeknek és érlemeszedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

KARÁCSONYRA legszebb ajándék a könyv. Óriási választék van képes mesekönyvekben, ifjúsági iratokban, serdültebb ifjúságnak és felnőtteknek való ajándékozáshoz alkalmas gyönyörű könyvekben. Keresse fel Könyvosztályunkat vételkötelezettség nélkül. Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

★ DR. STURZA MARIUS, egyetemi tanár, a phisikalis gymimód szakorvosa, Bécsből Kolozsvárra költözött és rendel Str. Saguna 14. (v. Bartha Miklós-u.) 4-5 óra között. (be)

— 140 MEGYEI TISZTVISELŐ KÖZÜL 56 MENT AT A MEGYEI KÉPESÍTŐVIZSGÁN. Beszámolt már arról a B. L., hogy a vármegyei tisztviselők képesítővizsgára kötelesek jelentkezni Kolozsváron. Minthogy ez igen sok költségbe került volna és a csekély fizetési vármegyei tisztviselők csak áldozatok árán lettek volna képesek erre, öt vármegyének, még pedig Brassó, Csik, Háromszék, Fogaras és Udvarhely megye tisztviselői itt Brassóban tették le képesítési vizsgájukat. Összesen száznegyven tisztviselő jelentkezett. A bizottság Stefanescu Alexandru bukaresti vezérfelügyelőt küldte ki a vizsgák megtartására. A vizsgázók közül ötvenhat ment át, míg a többiek javítóvizsgára, vagy ismétlésre utasítottak.

— EGY RÉGI BRASSÓI POLGAR HALALA. Folyovits Miklós, volt brassói kereskedő ma reggel 89 éves korában elhunya. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a postaréti róm. kath. temető halottas házából. Folyovits Miklós abban az időben, amikor Brassó magyarsága első szervezkedő megmozdulásait végezte, jelen ősz szerepet játszott Brassó magyar társadalmi életében. A Brassói Magyar Polgári Körnek egyik lelkes vezetője, a Brassói Népbank egyik megalapítója, a róm. kath. egyháznak egy ideig gondnoka és minden magyar kulturális törekvésnek lelkes pártfogója volt. Folyovits Miklóssal a régi Brassó egyik tipikus alakja költözött el. (be)

★ AZ ÉVAD BETEGSÉGE. Az év nem legkellemesebb szaka a hosszú téli hónapok. Alszik a természet, az erdők, kertek, parkok kietlenek, minden reménytelennek látszik. Az ember is szenved az időjárás viszontagságaitól. A hideg szél izgatja az orr és száj nyálhátyáit és a hőmérsekkletnek gyakran gyors egymásutánban következő változásai a testet

THERMOGENE

meleget fejleszt és leküzdí a
köhögést, légcsőhurutot, gripet, a
rheumát és ídegfájdalmakat.

Használati utasítás: A ThermoGene-t a fájós helyre tenni és ügyelni, hogy a vatta feszesen a bőrön feküdjék. Erősebb és gyorsabb hatás elérésére elegendő, a vatát egy kevés vízzel vagy szeszszel megnedvesíteni.

Vezérképviselő: I. DILLAN
Bukarest, s.r. Pitar Mos, 4
NAGY DOBOZ: Lei 33
KIS " Lei 22

A világ összes gyógyszerárakban és droguériáiban kapható.

hűlési jelenségekre különösen alkalmassá tesszik. Évről-évre látjuk ugyanazon jelenségeket: csökönyös nátha, rekedt hang, légzési fájdalmak, egyszóval egy alapos meghűlés bármily néven nevezendő jelenségeit. Mit lehet ellenük tenni? Van ugyan csomó házi-szer, amelyet ajánlanak, teák, cukorkák, pakolások, mindennemű bedörzsölések és mindezek csak felületes módon hatnak és a betegséget meg nem szüntetik. Ehhez alkalmasabb és biztosabb kezelés szükséges. A hűléstől és annak mellékjelenségeitől leggyorsabban a régóta bevált Aspirin szedése által szabadulhatunk, amely szer a jó házi-szer nevet a szó szoros értelmében megérdemli és amely házasos voltát mindig újból és újból beigazítja. (be)

— ELOFIZETŐINK kísérjük figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíciója érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén. Ellenkező esetben közvetlenül a kiadóhivatalban kell reklamálni.

— Egymásután ítélik el a budapesti rablótámadások tetteseit. Budapestről jelenti: A törvényszék tegnap ismét két fiatalembert felett ítélezett, akik az elmúlt hónapban a Kelenhegyi-úton megtámadtak és kirabolták egy mérnököt. A bíróság a fiatalembereket, Bresztovszki Károlyt és Klein Józsefet, akik mindössze tizenkilencévesek, egyenként másfélévi fogházra ítélte. Ugyancsak tegnap döntött a Kuria végső fokon a Gubacsi-úti postarablók ügyében, akiknek öt-öt évi fegyházbüntetését hat-hat évre emelte fel.

„Nem küldhetünk végrehajtókat idegen államokba!”

Washington, december 17.
A parlament tegnapi ülésén Stimson pénzügyi államtitkár nagy beszédet mondott, amelyben arra kérte Házát, ratifikálja sürgősen a moratóriumot, mert ha ez nem történik meg, úgy pénzügyi pánik áll be Németországban. Stimson figyelmeztette a parlamentet, hogy Amerika nem küldhet végrehajtókat idegen államokba.

Asira (Anolló) Mozdó BRASSÓ

Csütörtökön és péntek n vetítik a „Nagy ördög”-öt JANET GAYNOR, MARY DUNCAN, CHARLES NORTON felléptével

»A négy ördög« (VIER TEUFEL)

»GIBRALTÁRI KÉM« (U 172)

A felvonásközökben SEBő nagy énekes fog játszani.

Redoute Mozdó BRASSÓ

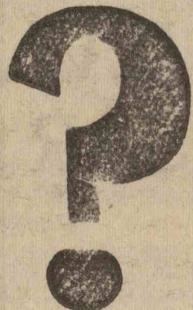
Ma, csütörtökön Premier

Ma lép a brassói közönség elé először

Göste Ekmann: ISABELLA

című első németül beszélő filmoperettjében

Partnerei: ANITA DORIS, HUSZAR PUFFY.

Hol szerzi be a takarékos házi-asszony az időszerű karácsonyi ajándékot?

Wilhelm Oberth Rt.

vaskereskedésében,
Brassó, Kapu-utca 55.
(Szemben a Korona szállóval.)

Fritz Bolesch,

kötő- és szőőgyár

BRASSO, (Bolonya) KATONAKÓRHÁZ-UTCA 3 (Tranengrubeval szemben és a Mertékhitelintő hivatal mellett)

FIGYELEM! FIGYELEM!

Eladás kicsinyben privát vevők számára is, gyári árakban, míg a készlet tart!

Gyermek-mellények és pulloverek vígognából	50-70 Lei-ig
Gyermek-mellények és pulloverek gyapjából	110-150 "
Női-ésférfi mellények és pulloverek vígognából	80-100 "
Női- ésférfi mellények és pulloverek gyapjából	130-350 "

* Folyó hó 17-től az „Elite”-ben cigányzene hangversenyez.

— Időjárásjelentés: Budapestről táviratozzák: A meteorológiai intézet jelentése szerint északi légáramlással változóan felhős, hideg várható, egyes helyeken kisebb havazással.

— Kettős szerelmi tragédia Budapesten. Budapestről jelentik: Kettős szerelmi tragédia játszódott le tegnap a Revitzky utca 3. szám alatt. Egy szerelő, akinek személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani, lelőtte menyasszonyát, Horváth Ilonát, mert az elhídegült tőle. Azután pedig öngyilkosságot követett el. A szerelő nyomában meghalt, a leány a Rókus-kórházban haldoklik.

— HALALOS INCIDENS — EGY ÉVI FOGHÁZ. Csikszerebáról jelentik: Máté Sándor búkszádi lakos ez év nyarán a csikszerebái vásárról jövet, egy tehenet hajtott az országutementi árokban, hazafelé. Tusnádfürdő közelében Kovács Imre utkaparó felszólította, hogy hajtja ki tehenét az árokból, mert az ott termelt fü az ő természetbeni fizetése. A gazda figyelembe se vette a tilalmat, sőt botjával is rátámadt, mire az utkaparó egy kapával úgy nyakonsujtotta, hogy két nap múlva meghalt. Az ügyet kedden tárgyalta a csikszerebái törvényszék, amelynek során Kovácsot, az enyhítő körülmények figyelembevételével, egy évi fogházra ítélte.

— Elégtétel a Habsburg-háznak. Bécsből jelentik: A tiroli Ampas község tegnap diszpolgárává választotta Habsburg Ottót, ami által a község erkölcsi elégtételt akart szolgáltatni a Habsburg-háznak azért, mert detronizálták.

— Vikendházak lesznek a kimustrált német vasuti kocsiokból. Berlinből jelentik: A német birodalmi vasutak vezérigazgatósága hivatalosan is bejelentette, hogy a régi, fából készült vasuti kocsikat teljesen modern, acélból készült vagonokra cseréli ki. A kimustrált kocsik azonban nem mennek kárba, mert a német vasutak igazgatósága igen egészséges ötlet utján fogja értékesíteni a mai forgalmi követelményeknek már meg nem felelő szerelvényeket. A vasut a főzési segítésére siet és felajánlotta a kielejtezett vagonokat vikendházak céljaira. Egy darab kocsit 50 márkáért adnak el a hétvégi kirándulások rajongóinak s a német vasut annyira előzékeny, hogy a megvásárolt kocsikat díjmentesen szállítja el a vételkor a megjelölt állomásra.

— WASSERMANN, a világhírű német regényíró, a legnagyobb sikerű „Mauriciusz ügy” c. regényével aratta. A két kötet ára 162 lej. Ennek a regénynek folytatása most jelent meg magyar nyelven 2 kötetben, 750 oldal terjedelemben, a címe *Etzel Andergart*, ára 231 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— SZTRÁJKRA KÉSZÜLNEK A DICSŐ-SZENTMARTONI VENDÉGLŐSÖK. Dicső-szentmartonból jelentik: Az intézmény bizottság ármaximálása egyre-másra idézi elő a sztrájkokat Legutóbb, — mint ismeretes, — a fakeskedők léptek sztrájkba, most pedig, — ha a maximális árakat nem változtatják meg, a vendéglősök készülnek hasonló lépésre.

— SIKURZUSOK PREDEALON. Az Onef, — a bukaresti országos testnevelési főiskola propaganda-osztálya a sispoti fellendítése céljából december 22-től február 8-ig Predealon sikurzust rendez, melyet Preisner Imre, a testnevelési főiskola tanársegéd, vezet. A teljes ellátás és sioktatás díja 5 napra 1200 lej, tíz napra 2500 lej, 15 napra 3500 lej, harminc napra 6000 lej. Az U. F. S. S. R. által elismert si- és turistaegyesületek tagjai tíz százalékos kedvezményben részesülnek. Jelentkezni lehet Bukarestben, az Onef propaganda osztályán: Str. Maior Ene 12., hétköznapokon délelőtt 8—12-ig, amikor az ellátási és oktatási díj ötven százaléka befizetendő. Az összeg másik része a Predealon való jelentkezés alkalmával.

Elkészült a közbirtokossági szindikátus alapszabálytervezete

Csikszerebada, december 17.

A közbirtokossági szindikátus kialakításának érdekében kiküldött hármas tanács befejezte előkészítő munkálatait s teljesen elkészült az alapszabálytervezettel is. Most már csak az volna hátra, hogy összehívják az alakuló közgyűlést, amely az alapszabály-tervezetet letárgyalja és a megalakulást szabályosan kimondja.

Az annyira szükséges gyors előrehaladásnak azonban az utján áll az, hogy a közbirtokosságok vezetői nagyon késedelmeskednek az adminisztratív ügyek intézésében s legtöbbjük még mindig nem küldötte el a szindikátushoz való csatlakozását kimondó közgyűlés jegyzőkönyvi kivonatát.

Az adminisztratív ügyekben való hanyagság és késlekedés már eddig is igen sok költséget és kellemetlenséget okozott az egyes közbirtokosságoknak s ez is egyik oka annak, hogy a szervezett és felelős irodával dolgozó szindikátus megalakulása elsőrendű szükségletté vált.

Nagy kár volna, ha ennek az üdvös és nagyon szükséges megmozdulásnak is a hanyagság és a felelősségérzet hiánya ásná meg a sírját.

— ELÁRVEREZIK MATUSKA BÉCSI HAZÁT. Bécsből jelentik: Matuska Szilveszternek, a sorozatos vasuti merényletek elkövetőjének egyemeletes bécsi házát január 27-én elárverezik. A biatorbágyi merénylet ingatlanának kikiáltási ára 64.000 silling.

— HERMANN MORRES KÉPKIÁLLITÁSA A Redoute fehér termében vasárnap este 7 órakor bezárul. Megtekinthető mindennap 10—1-ig és 3—7-ig.

DECSEY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

Nem és nem, mit csináljak én ott közöttük, hiszen beszélni sem tudok velük. És ekkor megütött. Itt a hátamat. Pista odaérintette kezét az asszony hátához, mintha meg akarná simogatni az ütés helyét. Az érintésre az asszony összeborzongott és ő is érezte, hogy a vér a homlokába szalad. Visszakapta a kezét, mintha forró vasat érintett volna.

Amikor válniuk kellett, percekig szorongatták egymás kezét. Néha a kapuig kísérté, de az is gyakran megtörtént, hogy Olguska a kapualjából visszaszaladt hozzá. Hogy elfelejtett valamit. Valami rendkívül fontosat. És eldarált valami kicsiséget, ami ugyan bizvást másnapra is maradhatott volna.

És amikor az ilyen esti találkozás után felzavart lélekkel visszament munkasztalához, mindig komoly szemrehányást tett magának, hogy a veszedelemmel játszik, árulás és csalás az, amit menyasszonyával szemben elkövet és ezzel a kettős életmóddal szakítani kellene. Ilyenkor erősen fogadkozott is, hogy no, most már elég volt, eddig és ne tovább és amikor délután meglátogatta menyasszonyát, igyekezett még kedvesebb lenni, mint idáig volt.

Amikor aztán az este leszállt és elkövetkezett a vacsoraidő, mint a mákonyszívó, aki nem tud leszokni a szervezetét őrölő végzetes szenvedélyről, megindult Olguskáék házának irányában. Érezte, hogy rossz az, amit tesz, hogy nincs nemmi értelme és titkon abban reménykedett, hátha nem jön ki az asszony, hátha ő is megunja a veszedel-

480 budapesti munkanélküli a 10. oncházban

Budapest, december 17.

A budapesti szociáldemokrata munkásság ma, csütörtökön munkanélküli népgyűlést akart tartani a Petőfi-téren. A rendőrfőkapitányság a gyűlést betiltotta, mégis a népgyűlés időpontjában 7—800 ember jelent meg a Petőfi-téren, a melyet rendkívül erős karhatalmi osztagok őriztek. Minthogy a tömeg a rendőrsztek első felszólítására nem oszlott szét, a karhatalom azonnal megkezdte a tér kiürítését. Bár rendzavarás nem volt, mégis a rendőrök délig összesen 480 embert állítottak elő a rendőrfőkapitányságon. Az előállított embereket toloncházba szállították.

A Daily Herald cikke

Magyarország gazdasági helyzetéről

London, december 17

A Daily Herald című londoni lap feltűnést keltő cikket közölt arról, hogy az újév elején Magyarország milyen súlyos intézkedéssel igyekszik pénzügyi nehézségeit leküzdeni. A Daily Herald értesülése szerint 1932 január elején a magyar kormány kihirdeti a moratóriumot, mert előreláthatólag nem lesz abban a helyzetben, hogy külföldi tartozásait valutában fizesse meg.

Magyarország — ugyancsak a Daily Herald cikke szerint — mindent megkísérelt arra, hogy a Népszövetség után is fokozza külkereskedelmi bevételeit, azonban a szomszédos államok ellenséges magatartása miatt ez az elgondolás nem volt megvalósítható.

2 UJ MODELL

Allegro

Egy aparátusban egyesítve fenékö és lehuzóbör. Feni egy és két oldalon a pengéket.

Biztosítja a tökéletes beretvalkozást.

Nikkelezve Lei 600
Oxidált Lei 400

Nagy tökéletesítés

A fenéköre és lehuzóbörre beallított fenőtest (penge) villam gyorsan forog. Kapható késfenő és más szakmabeli üzletekben. Díjmentes prospektusokat

Küld a vezérképviselő: C. I. C.
Str. Emancipată 5, București

— BARÓ KRAFFT-EBING VILAGHIRU KÖNYVE: „Psychopathia Sexualis” teljes szövegű magyar fordításban, jó kiállásban, ismét kapható. A hatalmas, lexikonalakú kötet rövid ideig még a szennázáción olcsó le szállított áron, 163 lejért rendelhető meg könyvosztályunkban. — Az összeg előzetes beküldése esetén portómentes szállítás.

rig sebzi az asszonyt, aki a rabtartót látja benne.

És ekkor találkozott a fiúval, a gyermekkor szerelmével, aki úgy toppant eléje a tavaszi napsütésben, mintha Lohengrin szállt volna ki a hattyu-fogatóból. A multat találta meg benne, amit másutt hiába keresett. Szomjuhozott az esték után, alig várta, hogy besötétedjék, hogy megvacsorázzon. Az ura nem sokat törődött az esti sétákkal, örült, hogy egy-két órára magára maradhat és az asszony nem kívánja, hogy vele tartson.

És így rohantak vakon, megfontolás nélkül a veszedelembe, amelynek magával kellett őket ragadnia.

Valami démonikus is volt a nőben, a jónak és rossznak csodálatos keveréke. Sírt tudott, ha szenvedő kutyát látott, de szinte perverz gyönyörűséget szerzett neki az a gondolat, hogy egy ártatlan, fiatal lányt, akit nem ismert, megfoszthat a boldogságától és felboríthat egy harmonikusnak indult kapcsolatot. Érezte, hogy hatalmába kerítette a fiút és tudta, hogy minden tőle függ. Céltudatos volt és diktálta az izgalmas játék tempóját. Kiszámított szavai és gesztusai voltak, ártatlannak hangzó megjegyzései ingereltek és gyújtottak. Pista ellenállása mindinkább gyengült, a másik teljesen urrá lett rajta. A fiú csodálkozva figyelte az asszony lelkének szeszélyes vibrálását, az egymást váltó színeket. Milyen nagy oktavát fogott át ebben a lélekben az érzelmek hulláma. Az egyik pillanatban a magasba emelte a fiu lelkét, hogy a másikkban a mélybe taszítsa. Meg tudta haragítani, szótlanná és dühössé tette, hogy a másik pillanatban rögtön megnyitste és újból felgyujtsa fantáziáját.

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI VÁSÁR

IPSEN

cipőáruházában

a mai naptól — 1932. január hó 6-ig

GUMMI-CIPŐK . . . 10%

HÁZI és BÖRCIPŐK 5%

ÁRENGEDMÉNNYEL!

BRASSO „Modern Mozeó” Telefon 518

Ma, csütörtökön szenzációs premier műsor!

Előjáték: **Varzaru őrnagy a kommunista kém lefokozása és elítélése**

mely tegnapelőtt történt Bukarestiben

és **LILI DAMITE** első hangosfilmje: **A csókvitézek**

MAGYAR FELIRATOK.

Alkalmas karácsonyi ajándékok

Függönyök, Asztal- és águtakarók Otománok, Butorszővetek, Gradli, Matracok, Paplanok.

SZÖNYEG- ÉS LINOLEUM RAKTAR

TELLMANN és WOCET

BRASSÓ. — BUZA-SOR 8 SZAM.
SCHROLL-SIFONOK LERAKATA.

Véres fejezet az osztrák polgárháborúból:

Kétszáz gránát a polgármesteri hivatalban, sorlüz és lefegyverzett csendőrség

Voitsberg, december 17.

Szerda délután az alsóausztria: Voitsberg város két különböző helyén, egyidejűleg tartották gyűlésüket a nacionalisták és a szociáldemokraták.

Időközben a csendőrség értesült, hogy a polgármesteri hivatalban nagyobb-mennyiségű robbanószert raktároztak el.

A hír vétele után a csendőrség nyomában az adott helyre sietett, ahol mintegy kétszáz gránátot foglalt le.

Amikor a szociáldemokraták megtudták, hogy a csendőrség foglalt eszközöket, félbeszakították a gyűlést menettét és a polgármesteri hivatalba siettek, ahol megfutamadták a csendőrséget.

Az elemi erővel kirobbant közelharc során a támadók egy szuronyos fegyverrel védkező csendőrt arcán súlyosan megsebesítettek és ki akarták csavarni kezéből a fegyvert.

Dulakodás közben a fegyver elsült és a csőből kiütődő golyó egy férfit - egy nőt sebzett halálra.

A harc ekkor már általános verekezésé fajult, miközben a csendőrök löfegyverüket használva,

két embert lőttek agyon a szociáldemokraták sorából, ötöt súlyosan, többet pedig könnyebben megsebesítettek.

A támadók végül is lefegyverezték a csendőrséget. Gráczból autókban érkező csapatokat küldtek ki a egyidejűleg a városát is megindult.

Le kell törni a földgáz-árakat!

A gázdiktátorok nem ismernek irgalmat

Bukarest, december 17.

Dr. Barabás Béla (Dicsősézmártón) képviselő a következő interpellációt terjesztette elő a kamarában:

Erdélyben Dicsősézmártón városa volt az első, amely a földgáz ipari, háztartási és közvilágítási célokra felhasználta. A földgáz Sáros községi szondákból ma is a Magyar Földgáz Rt. (U. E. G.) szolgáltatja. A szondák és a dicsősézmártóni vezetékek már az impérium átvétele előtt készen voltak és ezeknek a költségei már teljesen le vannak törlesztve. Ennek dacára

a földgáz ára állandóan és ismételtelen emelkedik,

ugy, hogy a város lakossága, amely lerendelt fizetési tisztviselőkből, munkanélküli iparosokból és terményeiket értékesíteni nem tudó földművesekből áll, a mai földgáz-árakat fizetni képtelen.

A mai nehéz gazdasági helyzetben már az 1950 évi gázárak is elviselhetetlenek voltak és teljesen érthetetlenül nemcsak, hogy ezek az 1950 évi gázárak fenn nem tartattak, hanem a gáz árak a minisztérium 58037—1931 és a 67738—1931 számú

rendeleteivel óriási mértékben leemeltettek, úgy, hogy

a múlt évi gázárakhoz képest a gáz ára ma 50—60 százalékkal magasabb.

Ezen óriási mérvű emelés szerinti árak a helyi kihirdetéstől számítottan, csak 3 hónap után voltak szedhetők, de a gáz-társaság ezt a rendelkezést nem respektálta és szedi a magas gáz-díjakat, illetve a már befizetetteket nem téríti vissza a fogyasztóknak. Teszi ezt a legnagyobb téiben a gázszolgáltatás elzárásának a terhe alatt, amikor a lakosság fa vagy más tüzelőanyagra való fűtésre berendezve nincs.

A földgáz árának ilyen óriási mérvű emelése és a gáz-társaság hatalmaskodása ezt a nagy természeti kincset áldás helyett átokká változtatja

és ez az óriási drágítás a végképpen elkeseredett lakosságnak valóságos kihívása akkor, amikor a fának, a pakurának általában mindennek az ára nagyon leszállott és akkor, mikor a villany árának leszállítását a trónbeszéd is külön kihangsúlyozza.

Kértem a Miniszter urat, mi indokolja és indokolta a folyó évben a földgáznak ilyen nagymérvű emelését és kérem, mi magyarázza azt, hogy a földgáz-társaság a miniszteri rendelkezéseket nem respektálja, ha ezek a rendelkezések valamilyen a fogyasztók közönség érdekeit is szolgálják.

Várom a miniszter ur választát.

Mendemondák Schill tábornok halála körül

Budapest, december 17.

A képviselőház szerdai ülésén Györky Imre szociáldemokrata képviselő interpellált Gömbös honvédelmi miniszterhez a legutóbb leleplezett szélsőjobboldali puccs, valamint Schill Ferenc csendőrtábornok halála ügyében. A halál körülményeiről — mondotta Györky — mendemondák terjedtek el.

Majd felvetette a puccs jelentőségének kérdését, amelyet a belügyminiszter lekiécsinyelt, viszont a honvédelmi miniszter komolyan tartott. Kifogásolta, hogy a rendőrség csak későn kapcsolódott be, előbb a katonai hatóságok nyomoztak.

Györky kérdezi, milyen szerepet játszottak a puccsban a jobboldali egyesületek és titkos társaságok, amelyekhez állítólag Gömbös honvédelmi miniszter is tartozik.

Általános figyelem közepette emelkedik szólasra Gömbös honvédelmi miniszter, hogy válaszoljon Györkynek. Mindezekelőtt rámutatott arra, hogy egyes külföldi lapokban hírek terjedtek el állítólagos „titokzatos dolgokról”.

— Én magam is, a belügyminiszterrel együtt, csupán a jogrendet ismerem el mértékadónak, és ezt minden körülmények között biztosítani fogom. (Taps a jobboldalon.) A rendőrséget nem zártuk ki a nyomozásból, ellenkezőleg a rendőrség kérelmére szállítottuk a gyanúsítottakat a katonai fogházba.

Schill tábornok halálának körülményeiről közölte Gömbös, hogy rangjának megfelelő cellában raboskodott és nyugodt volt egészen a végleges letartóztatásig. Halála után ruháiban feljegyzéseket találtak cselekményének indítókairól.

Gömbös cáfolja a parlamentben a külföldi lapok jelentéseit

Az egész szervezkedés spirituszrektora Tóth vivómaster volt, akinek ügyeiről azonban nem nyilatkozhat. A bíróság tudni fogja kötelességét. (Helyeslés a jobboldalon, zaj a baloldalon.)

Györky a viszonyválaszában lelkiismeretlenségnek minősítette, hogy egyes kormánytagok tudtak a készülő puccsról és hagyták a fantasztá naivokat vesztükbe rohanni.

Schill tábornokot egyébként tegnap eltemették, katonai kísérettel, de nagyobb pompával nélkül. A kormány hivatalosan cáfolja a külföldi lapoknak azt a hírt, mintha Schillt eltették volna láb alól. Az öngyilkosság tényét két orvos állapította meg

Az anizkszokat is monopolizálják

Bukarest, december 17.

A közoktatásiügyi minisztériumban törvénytervezeten dolgoznak, amely a só, gyufa, dohány, szesz és kártya mintájára monopolizálni fogja a képeslevelező-lapok gyártását és árusítását is.

Ennek a monopoliumnak jövedelme a közoktatásiügyi minisztériumot fogja illetni s iskolafejlesztési célokat fog szolgálni. A képes-levelező-lapok gyártásának és árusításának a kizárólagos jogát a minisztérium természetesen minden bizonnyal koncesszióba fogja adni. A monopolium különben kiterjeszkedik majd a külföldről behozott képeslevelező-lapok árusítására is.

Szóval újabb üzlet van kilátásban a vállalkozókedvű emberek számára.

A karácsony az öröm ünnepe, a hasznos ajándékkal fokozza az ünnep felemelő hangulatát!

Vásároljon még néhány napig tartó **árleszállításunk** alatt és meg lesz elégedve.

Fibra

RUHANAGYÁRUHÁZ

BRASSÓ

KAPU-UTCA 50 SZ. ALATT

BUKAREST

STRADA SELARI 3 SZAM

FIOKOK:

ARAD, TEMESVAR, MAROSVASARHELY, KOLOZSVAR, NAGYSZEBEN, MEDGYES, PETROZSENY, PLOIEST

Argus reklám

Ne fegyverkezzenek az európai államok,

akkor adunk moratóriumot — mondják Amerikában

Szenvedélyes moratórium-vita az amerikai parlamentben

Washington, december 17.

Az amerikai parlament szerdai ülésén viharos támadások hangzottak el a Hoover-féle moratórium ellen, jelölve annak, hogy az amerikai közvélemény még mindig megosztott a világ nagy politikai és pénzügyi problémáival szemben.

A kongresszus tegnapi ülésén különösen Mac Fadden példátlanul heves támadást intézett Newyork németbarát bankárai ellen és azzal vádolta meg Hoover elnököt, hogy

megsértette hivatali esküjét, amikor az idegen államok kormányával elhatározta a moratóriumot.

Mac Fadden beszédében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szövetségséssel szembeni hitelmegállapodások kérdésén Amerikára nézve nem a nemzetközi szerződések, hanem a pénzügyi törvények szabályozzák, amelyekhez Hoover nem nyúlhat.

Ez a felszólalás azonban csak a népszerűséget hajhászó demagógia hangja volt.

A kongresszus pénzügyi bizottságában, ahol felelősebb tényezők szóltak fel, a moratóriummal kapcsolatban megnyilvánult az a jóindulat, amely a hivatalos Amerikát eltölti a bajba jutott Európával szemben.

Mills államtitkár például azt szögezte le felszólalásában, hogy örök szegénye lenne Amerikának, ha a kongresszus elvetné a moratóriumot, mert júliusban Hoover elnök kérésére a kongresszus tagjai egyenként majdnem kivétel nélkül megadták beleegyezésüket.

Mills után Stimson pénzügyminiszter mondott beszédet, amelyben a világpolitikai fórumok előtt bizonyára élénk fel-

tűnés keltésére alkalmas megállapításokat tett. Többek között kijelentette, hogy

ugy a kongresszus, mint a közvélemény teljes bizalommal és rokonszenvvel viseltetik a németek iránt, de azt Amerikában egyetlen józan ember sem tudja belátni, hogy miért kell az amerikai adófizető polgárok költségére segíteni a szövetséges hatalmakat, amelyek hallatlan összegeket fordítanak fegyverkezési célokra

a leszerelési konferenciát közvetlenül megelőző félesztendőben is.

CSAK A JOVATÉTELI KÉRDÉS RENDEZÉSE UTÁN!...

Bázelből érkező jelentések szerint a Nemzetközi Fizetések Bankjának vezetőségi ülésén az angol delegátus kijelentette, hogy az angol kormány határozata szerint

a font stabilizálása egészen addig elmarad, amíg az illetékes nemzetközi fórumok véglegesen meg nem oldják a jóvátételi kérdést

és az azzal összefüggő pénzügyi problémákat.

MAC FADDEN AKCIÓJA A MORATÓRIUM ELLEN

A kongresszus ülésének folytatásán Mac Fadden újra felvetette a moratórium kérdését és azt követelte, hogy a kongresszus akadályozza meg a Hoover-féle moratórium meghosszabbítását 1952 júniusán túl és tiltsanak meg a kormányt minden olyan intézkedést, amely az Egyesült Államok kormányának, esetleg az elnöknek módot adna arra, hogy a szövetségi adósságokra további meghosszabbításokat adjanak.

Típus

PALIKA HELYET CSERÉL

Irtó: Zórád Éia

Palika nagyon jómodu fiúcska volt. Jó szüleitől mindent megkapott, amire csak vágyott. Szép ruhákban járt, gyönyörű játékokkal játszott, haboskávét reggelizett finom, puha, mazsolás kaláccsal, soha nem érezte semminek a hiányát. Még sem volt elégedett.

Sokkal jobban szeretett volna ott hancurozni a téren szaladgáló gyerekek között, akik csak úgy meztelbösen mulatoztak, minden felügyelet nélkül.

— Mennyivel jobb dolguk van, mint nekem! — sóhajtott. — Nem kell nekik csendben sétálni a kisasszony felügyelete mellett és vigyázni a bársönyruhára. Bizonyosan tanítójuk nincsen, mint nekem, aki szigorúan megköveteli, hogy a számszámlelkét hibátlanul tudjam.

A legjobban Kapus Pistát irigyelte. — Akinek az anyja viciné volt a házukban, — mert ahányszor csak kinézett az ablakon, az mindig az utcán hancurozott, golyózott, csigázott a fiukkal.

El sem tudta hinni, hogy ennél jobb élet is lehet a világon, mint egész nap szabadon játszani, fogócskázni késő estig.

Egyik délután, mikor lenézett az ablakból és az utcán megint Pistát látta labdázni, hangosan felkiáltott, úgy, hogy az édesanyja is meghallotta.

— Háj, Istenem, de jó dolga is van ennek a Pistának, de szívesen cserélnék vele!

Az anyja most megszólalt a háta mögött:

Hát ha olyan nagyon szívesen cserélnél vele, én nem bánom, próbáld meg. Te lemégy a Pista helyére, ő meg feljön ide két napra.

Palika ugrált, kacagott örömeiben:

— Jaj, de jó lesz! Nem kell se tanulni, se a kisasszonnyal sétálni meenni, játszhatok kedvemre!

Másnap aztán levette a kék bársönyruhát, a fehér harisnyát meg a kis lakkcipőt és felvette helyébe Pista rongyos kis trikóját meg összefoltozott nadrágját. Aztán bucsút intett két napra Pistának és kényelmes, boldog otthonának, hogy az annyira irigyelt életet megkezdje.

És csakugyan, egész estig vigan szaladgált, játszadozott kinn az utcán Pista barátjaival. Azok nagy örömmel fogadták az új pajtást, volt nagy golyózás, csigázás, korgetődzés, úgy, hogy este bizony jó fáradtan érkezett haza. Sietve ült az asztalhoz és mint odahaza, várta a jó vacsorát. De milyen nagy volt a csalódása, mikor finom falatok helyett Kapusné elébe tett egy darab zsíroskenyeret!

Palika csak nézte és sehogysen akarta elhinni, hogy ez a vacsora. Hozzá sem nyúlt, hanem azért kérdezte:

— Hol a vacsorám?

— Ott van az asztalon, nálunk ez a vacsora, — mondta Kapusné.

Palika olyasfélért gondolt magában, hogy ő nem szokott zsíroskenyeret vacsorázni, de azért nem mondta, hogy nem kell, mert nagyon éhes volt és mert nem volt más, hát megette.

Mikor aztán lefeküdni készült, Kapusné a földre tett egy szálmazsákos, egy piroskiskos párnát, egy szürke takarót és azt mondta Palikának:

— Kész az ágy.

Palika nem értette a dolgot és magyarázni kezdett:

— Én ágyba akarok feküdni, a Pista ágyában!

— Pistikének nincs ágya, — felelte Kapusné, — itt alszik a szálmazsákon.

Palikának hát akár tetszett, akár nem, le kellett feküdnie a szálmazsákra. Egy ideig még szipogott, hogy az ő jó, kényelmes, puha, fehér kis ágya helyett itt kell aludnia, de aztán csakhamar elnyomta az álom fáradt kis testét.

Még javában aludt, mikor valami erősen rázogtatni kezdte:

— Fölkelni Palika, késő van már, az ujságokat kell kihordani!

Palika kinyitotta ugyan a szemét, de azt hitte, ez csak rossz álom, hogy ő menjen ujságokat kihordani!

— No, fölkelni, Palika, nincs idő a lustálkodásra! — szólt rá újra a Kapusné. Nagynehezen fölkelt, megmosakodott és kérte a reggelit. Kapusné megint elébe tett egy darab zsíroskenyeret.

— Kakaót kérek kaláccsal, — siránkozott Palika.

— Jaj, édes fiam, nálunk az nincs!!

Mi nagyon szegény emberek vagyunk, nem telik ilyen reggelire, — magyarázta Kapusné.

Palika majdnem hangosan elsírta magát. — Istenem, nem is gondoltam én ezt, — sóhajtott, de azért csak megette a zsíroskenyeret.

— Most pedig sietni kell a kiadóba és kihordani az ujságot. Eddig ez Pistike dolga volt, de most, hogy te vagy itt helyette, a te munkád lesz.

— De hiszen nagyon esik az eső, — szólt Palika.

— Nem baj az, nem vagy cukorból!

— Felhuzom a Pista cipőjét, mert sáros lesz a lábam.

— De Pistikének nincs ám cipője. Ami

RASTELLI,

A VILÁG NYOLCADIK CSODÁJA

Mási nait meg a legismertebb arisztokráciák egyike. Felső-Itáliában született, harmadikátétét élt. Régi artistacsatlából származott, már tizenegy éves korában egy cirkuszturnéjára lépett fel, tizen-nyolc éves korában nyolc tányérral mutatott be zsonglőrmutatványokat. Fáradtságot nem ismerve, hat-nyolc órát gyakorolt naponta, amíg a világ nyolcadik csodája nem lett. A labdák úgy kusztak fel a testén, akkor álltak meg, vagy indultak tovább, amikor ő akarta, mintha nem is különálló fizikai tárgyak lenné volna, hanem az ő akaratának szülőttei.

Karácsonyvárás

Embermilliók párnak ma.
Kérges tenyerű munkáskezek,
Céljukat vesztett bus szemek.

Embermilliók remélnék.
El kell jöjjön az új csoda:
Emberibb jövő mosolya.

Embermilliók párnak ma
Új Karácsonyt és új hitet,
Megértő, testvéri szívet.

Új Karácsonyt várunk!
Fekete csüggedés fehér reménysége,
Jöjj el már végre: Békel Békel!

Vulkán. MARKOVITS EDIT

Vidám sorok

Babuka is tud már valamit a gazdasági nehézségekről. Karácsony közeledik, látja, hogy édesanyja busul, vigasztalni akarja:

— Hadd el édesanyám. Nem kell nekem semmi. Csak egy élő játék. Egy testvére karácsonyra jó?

— Ugyan! És akkor mit kívánnál, kislányt, vagy kislányt?

— Hát kislányt. De, tudod, ha az már kifogyott, akkor lehet fú is.

volt, az elszakadt és most már csak akkor kap egyet, ha iskolába megy.

Palika hát utnak indult és a legnagyobb esőben sietve hordta szét az ujságokat Sárosan, vizesen, fáradtan került haza. Ugyhogy bizony délután nemigen volt kedve kimenni játszani. Egész délután bent gubbasztott a konyhában és szomorúan gondolta, hogy milyen kár volt neki irigyelni szegény kis Pista sorát. Se cipője, se ruhája, se jó ebédje, se fehér ágya, Istenem, de rossz dolga is van szegénynek.

Nem várta meg, hogy a két nap leteljen, kopogtatott az előszobájuk ajtaján és sirva, kacagva ugrott édesanyja karjai közé.

— Itt vagyok, drága jó anyukám és soha többé nem megyek el innen, — kiáltotta.

— Pedig én nagyon megszerettem Pistikét, jó, szófogadó gyerek, nem haragszik, ha a kisasszony figyelmezteti.

Palika most ránézett Pistikére, odament hozzá, kézenfogta és odavezette az anyjához:

— Hát ha úgy megszeretted, anyukám, tartasuk itt nálunk!

— Azt nem lehet. Fiúcskám, — mondotta anyukája. Hiszen neki is van édesanyja, aki nem adná őt oda egészen senkinek, hanem majd úgy csináljuk, hogy reggel feljön hozzánk, itt lesz egész nap, gondját viseljük és este hazamegy, hogy az édesanyja se nélkülözze... — És szeretettel magához ölelte a két kis fiúcskát.

A MAGAS ÉSZAKON

Törpe fenyőkön és nyírfákön kívül száz és száz kilométerre csak moha és zuzmó fedi a talajt. Vágató folyók, mérsékelt viharok, szürke, kopár sziklák végtelen tömege tölti be a tájat, ahol oly nagy területen, mint egész Erdély, alig lakik tízezer ember. Efelé kilenc hónap át sötét, téli ég borul, míg három hónapra át nem nyugszik le a nap és inkább világító, mint melegítő sugara szinte téli hangulatot áraszt maga körül. Ebben a világban csak a lappok érzik magukat jól, akik rénszarvasaik nyomában kóborolják be ezt a végtelen területet és a XX. század közepén is éppúgy élnek, mint századokkal ezelőtt, amikor ez az egész róluk nevezett föld kizárólagos birtokuk volt.

A világháborúig a régi, változatlan élet uralkodott itt fenn a sarkkörtől északra. De azóta nagyot változott a világ. Most már hatalmas hatkerekű autók, mobilok metszik keresztül-kasul az eddig hozzáférhetetlen országot, sőt ami szinte hihetetlen, vasutat is építenek a lakatlan, kopár, pusztaságok sivatagában. Kiváncsi turisták egyre beljebb hatolnak az ismeretlen sarki vidéken és kutatják fel az eddig hozzáférhetetlen vadon rejtelmét. Az angolok természetesen itt sem maradnak el és az idén például egy angol tábornok hónapokat töltött az Inare-tó partján, hogy ott pisztrángot fogjon. A pisztráng e magas északi folyók és tavak leghűségesebb látogatója és ott oly nagyra nő, hogy a 10–15 kilométeres darab nem is tartozik a ritkaságok közé. Amerikából már expedíciókat is szerveznek pisztrángfogásra és nem telik bele pár év, az északi tavak és folyók partján elegáns szállodák five o'clock tea-i fogják várni az angol és amerikai vendégeket, hogy az éjféli nap hazájában se kelljen lemondaniok megszokott nemzeti sajátosságairól. Egyelőre még nem tartunk ott, mert a finn turistaegyesület által a legutóbbi két évben létesített forradék inkább szükségletek, mint szállodák. Ellenben az, aki az érintetlen természetet, az igazi magánosságot keresi, sehol se talál erre megfelelőbb helyet, mint ezen a vidéken, anélkül azonban, hogy szükség esetén nélkülöznie kellene a kultura legszükségesebb vívmányait, mint például a telefont és a villanyvilágítást, amelyek Finnország legtovább helyein is éppúgy megtalálhatók, mint másutt csupán a városokban. Sőt, akinek éppen ez a kedvtelése, a rénszarvas hazájában a londoni Savoy-szálloda jazz-zenekarát is hallhatja, mert természetesen a rádió a lappok kunyhóiba is bevonult. A legprimitívebb őskor és a legmodernebb kultura itt egybefolyik és Boris Gleb, amely pár évvel ezelőtt még az orosz egyház sértetlen méltóságára volt, ahol a modern világ zajai elől elvonult papok éltek szent és háborítatlan életet, ma már egészen divatos hely lett, ahonnan motoros csónakok pár óra alatt el lehet érni a Jeges-tócsánál és Európa legészakabb pontját, az Északi-fokot. Az igazi változás azonban csak most kezdődik, mert az északi vidék el sem képzelhető szilaj viharok és a modern kultura szolgáltatásai akármely vonni. Ha a tervek valóra válnak, egy rövidesen villamosított építenek a hatszázéves ódon kolostor közelében és ahol eddig rénszarvascsordák tanyáztak, villamos

vasut vonul végig és mint a szomszédos norvég Erkeneszenben, vas- és acélművek hengerei ontanak új életet és pokoli zajt az örök halgatás eddigi birodalmában.

Finnországban már csak kétezer lapp él, utolsó ivadéka a valamikor egész Skandináviát és Finnországot betöltött lapp népnek, melynek hősiességeit a benyomuló finnekkel örökíti meg a Kalevala, a finn nemzeti eposz. A modern fejlődés pusztítással jár és előre látható, hogy ez a kétezer lapp is egy-két évtizeden belül pár családra fog leolvasni, akiket állami költségen tartanak el és mint idegenforgalmi attrakciót mutatnak a messze földről érkező turistáknak.

Atlassz Marton

Fejtörő

Beküldte: Lindbaum Helén, Palotailva.

Orvosság elme

KOCKAREJTVÉNY

Beküldte: Mihók Fülöp.

a	a	a	a	a	a	a	a	Magyarországi fő
á	b	d	d	d	i			Férfi név
i	k	k	l	l				Vízijármű
l	n	n	o					Isten veled
o	o	r						Cseh helyesítő szó
r	t							Arany, franciául
t								Mássalhangzó

Beküldte: Fekete Ferenc, Nagyvárad.

								Onaj
								Lányos háznál várják
								Mulatság
								A sivatag hajója
								Nagy magyar gyermekiro
								Ilyen tábla is van
								Siró- ikerzava
								Itéletvégrehajtó
								Aprópénz Romániában
								Kicsi ellentété

A vastagabb kockákban Ady egyik verseskötetének címe van.

A december 5-iki mellékletünk Fejtörőjének helyes megfejtése:

Osztalprejtvény: Mozart.

Pótló rejtővény: Szikla, szilfa, szikra, szipka.

Verses rejtővény: Borjú.

Betű-rejtővény: Emberfeletti, hölön, párhaj, megfejtések.

Nagyreszt helyes megfejtést küldtek be: Petke Ede, Weiss Hermann, Lampel Manci, Botár Béla, Veress Olga, Rosenfeld Bella, Orbán Piroška, Fodor Rozália, Bartha Erzsébet, Fekete Ferenc, Bende Sanyi, Brach Ilonka, Bartha Lenke, Mihók Fülöp, Szép Annus és Baiás Béla, Rosenberg Tibor, Lindenbaum Helén, Gölner Mária, Elephant Béla, Butt Valentin, Bortnyik Irén, Reissfeld Adolf, Nagy Piroška és Magduska, Székely Babu, Gergei Annus és Markovits Edith. A jutalomkönyvet sorshuzás után Bende Sanyi, Nagy Piroška és Markovits Edith nyerték.

Irájk meg pontos címüket, életkorukat és hogy körülbelül milyen könyvet szeretnének.

Az „Típus” szerkesztője üzeni:

Sch. M., Brassó, Minthogy a melléklet már össze van állítva, a vers így sajnós, lekészt. — E. B., Brassó, Küldj be más rejtővényeket. — F. F. Nagyvárad, Egész nyuodtan, kedves Feri! Remélem, nem bántottalak ezzel meg? Csak jót akartam, úgy neked, mint az olvasóknak. Azért lehetsz te még ragyogó író! Szívesen kézfogás! — J. L. Nagygyed. Szép, értékes sorok vannak versedben, — csak a poenjei, fiam, azokat nem közölhetem. Különböz az azt hiszem, fiatalos érzékenység ez csak, ez a lehangoltság és felénység. Több erőt, több friss ütketést vigyél a verseidbe. Üdvözlét. — B. D., Bukarest. A rejtővények megfelelőik. Legközelebb hozom. — M. M. Gernátanfalu. Ird meg Margitka a vezetéknevedet. Lehet, hogy a borítékon rajta volt, de az elkallódott. Üdvözlét.

A „patenta-fixa” 462 ezer kereskedőt és iparost ment meg az adóvezégtől

Az egész országban csak 15 ezer olyan kereskedő és iparos van, akinek jövedelme meghaladja a százezer lejt

Bukarest, december 17.

Megírtuk, hogy a jövedelmi adó módosításával kapcsolatosan a kormány a százezer lejnél kisebb jövedelmű kereskedőkre és iparosokra a *patenta-fixa* — állandó jellegű adó bevezetésére készített javaslatot. A gazdasági érdekeltségű emberek évek óta követelték ennek az új adórendszernek a bevezetését, nemcsak a kisebb jövedelmű kereskedelmi és ipari jövedelmek, de az eddigi kormányok önkényesen rágaskodtak az évenkénti adókiegészítésekhez. *Argetianu* végre belátta, hogy a fiskus érdekeivel egyáltalában

nem ellenkezik az évenként megismétlődő adómegállapítási torturák megszüntetése. A *patenta-fixa*, vagyis a 100.000 lejt terjedő kereskedői és ipari jövedelmek utáni adókat hét kategóriában fogják kivetni, mégpedig három évre.

Christodorescu, a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének vezérigazgatója, az új adórendszerral kapcsolatosan érdekes statisztikát állított össze, amelyben kimutatja, hogy az ország összes kamaráinál nyilvántartott 477.960 kereskedő és iparos közül 462 ezer esik a *patenta fixa* alá, vagyis ennyinek van százezer lejnél kisebb évi jövedelme.

06. miért oly későre?

A CFR áprilisra a vasuti tarifák nagyarányu leszállítását helyezi kilátásba

Az áruszállításnál a válság, a személyszállításnál az autobuszok konkurenciája készíti a vasuti viteldijak esőkontesere

Bukarest, december 17.

Hónapok óta halljuk a refrént: leszállítják a vasuti tarifát! A vasuti viteldijek talán sohasem olyan magasak, mint nálunk, de ez egymagában még nem teszi incókölttá a tarifák csökkenését, ha nem volna olyan nagy a krízis, amely mellett

elviselhetetlenné válnak a CFR áru és személytarifái.

A kormány már régebben kinevezett egy bizottságot, amelyet elneveztek „tarifa-politikai” bizottságnak, azzal a feladattal, hogy a vasuti viteldijakat hozza összhangba a gazdasági nyomorúsággal. Nem lehet tudni, hogy ennek a bizottságnak köszönhető-e, de a vasutügyi vezérigazgatóság elhatározta végre, hogy a viteldijak terén nagyobb szabású átépítést eszközöl. Ennek során egy a teherárutarifát, mint a személyviteldij jelentős mértékben leszállítja. Ertesztelésünk szerint a vezérigazgatóság már januárban megkezdi az új tarifá-

nak az elkészítését és a leszállítást legkésőbb április elsejével életbelépteti.

Az eddigi tervek szerint az áruszállítás díjait úgy fogják módosítani, hogy azok egy a belföldi forgalomban, mint az exportnál összhangban legyenek az áru értékével. Ezért a tarifabizottságot kiegészítik az egyes ipari kategóriák szakértőivel. Az árutarifa átszervezésére főleg azért határozta el magát a CFR, mert az utóbbi időben olyan mértékben csökkent az áruszállítás a vasutnál, hogy a vasut ellenállhatatlannul sodródik a csőd felé, ha ez továbbra is így marad.

A személyszállításnál elsősorban az autóbuszjáratok csínálnak nagy versenyt a vasutnak s ezért ez ellen úgy fog védekezni a CFR, hogy az eddigi rendszerrel szemben, amely rövid távolságoknál magas viteldiját állapított meg — 200 kilométerig terjedő útvonalnál jelentős mértékben leszállítja a személytarifát, hogy az autóbuszok konkurenciáját ki-
parrirozza.

Braetscu államtitkár bejelentette:

Csak a szeszzeladást monopolizálja a kormány

A szeszgyárak továbbra is magánkézben maradnak, de csak állami megrendelésre termelhetnek

Bukarest, december 17.

A szeszmonopólium törvényjavaslatával kapcsolatosan az utóbbi időben különböző bejelentések történtek. Így egy nemrég kiadott félhivatalos kormány-kommuniké arról számolt be, hogy a szeszmonopóliumból kivonják a cukart és a borszeszt. A szeszmonopólium bevezetéséről annak idején még a nemzeti parasztpárti kormány készített javaslatot, amelyet a mostani kormány revízió alá vett azzal, hogy abban lényeges módosításokat visz keresztül. A pénzügyminis-
terium *Bratescu* államtitkár bízta meg ezzel, aki egy speciális bizottság közreműködésével elkészítette az új javaslatot. *Braetscu* államtitkár ma magához kért a sajtó képviselőit, akik előtt az alábbi meglehetősen nyilatkozatot tette:

— Az utóbbi időben különböző hírek jelentek meg a szeszmonopólium kézzőlő új törvényjavaslatával kapcsolatban, amelyek többek között azt is közölték, hogy a kormány tárgyalásokat fog kezdeni a szeszmonopólium koncessziójának bérbeadására. Ezek a hírek nem fe-

lelnek meg a tényeknek.

A kormány nem tárgyal és nem is fog tárgyalni a monopólium koncessziójának bérbeadásáról.

Minthogy erre nem is kerülhet sor. A nemzeti parasztpárti kormány javaslata, amely nemcsak a szeszzeladást, hanem a szesztermelést is monopolizálni akarta, nagyarányú állami beruházást igényelt s ezzel indokoltá is tette volna a koncesszionálást, a mostani javaslat szerint azonban erre szükség nincsen, minthogy az a szesztermelést nem monopolizálja, csupán a szesz eladását.

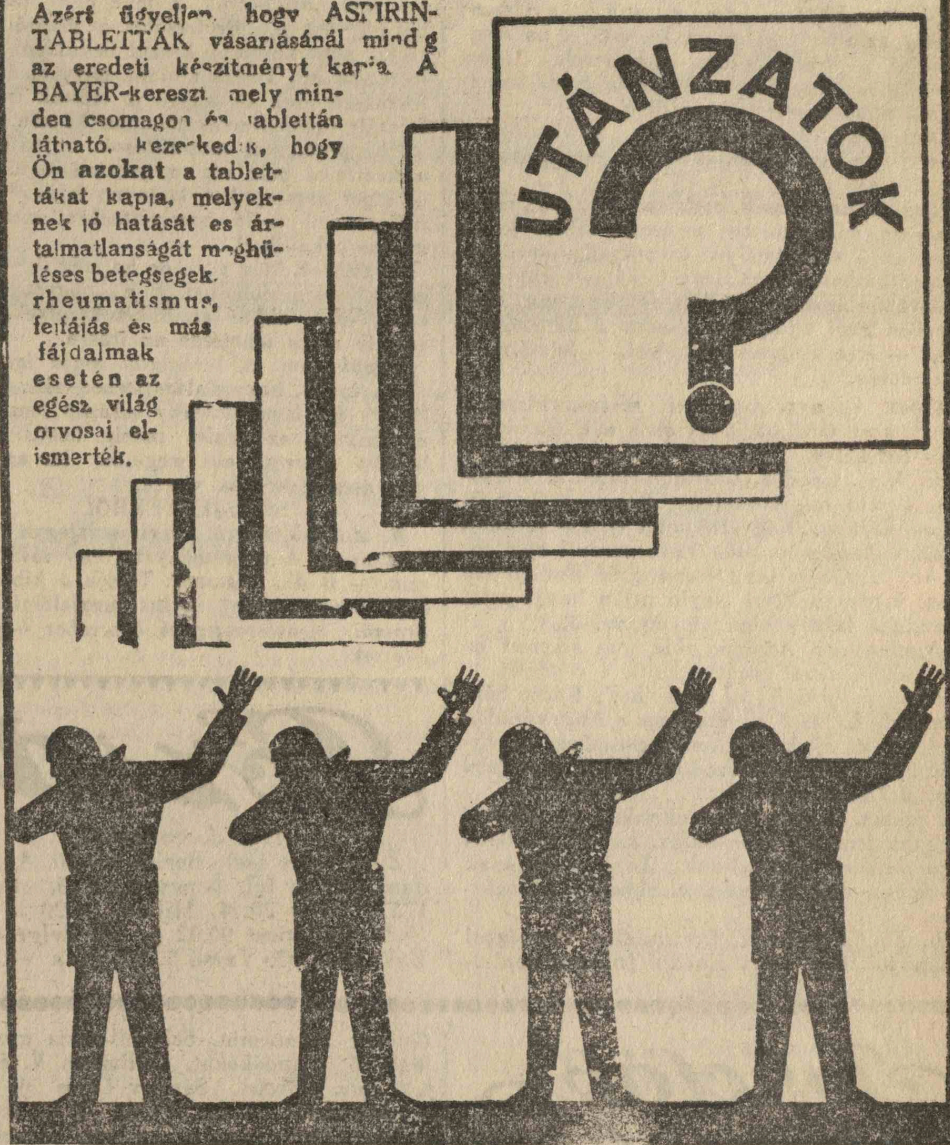
Az új javaslat szerint a gyárak magánkézben maradnak, az állam nem sajátítja ki azokat s így nem is kell a gyárakat megváltani. A gyárak az állam felügyelete alatt fognak termelni, mégpedig mindenkor annyit, amennyit az állam az egyes gyárak részére elő fog írni.

Végül az államtitkár ezzel zárta nyilatkozatát:

— Lehet hogy a termelés monopolizálására is sor kerül, — de ez későbbi dolog.

Ullanzalok nem érnek fel az eredeti készítménnyel.

Azért figyeljen, hogy ASPIRIN-TABLETTÁK vásárlásánál mindig az eredeti készítményt kapja. A BAYER-kereszt, mely minden csomagban a tablettán látnató. Keze-ked-e, hogy Ön azokat a tablettákat kapja, melyeknek jó hatását és ártalmatlanságát megkülönböztetéses betegségek, rheumatismus, fejfájás és más fájdalmak esetén az egész világ orvosai elismerték.

Mennyit fizet a kincstár Steaua-részvényekért?

Bukarest, december 17.

A kormány betérjesztette a parlamentbe azt a törvényjavaslatot, amely a *Steaua Romana* nacionalizált petroleum-vállalat részvényeinek állami megváltásáról intézkedik. A javaslat szerint az állam 435.344 részvényt vesz át, amelyért az alábbi fizetéseket teljesíti:

A *Londoni Steaua Romana British Ltd.* kap 667.577 font sterlinget, amelyet 6 és fél százalékos kamattal 1944 december 31-ig fog kifizetni a kincstár, mégpedig minden évben két egyenlő részletet törlesztve.

A párisi *Steaua Francaise* ugyanilyen feltételek mellett 28.352.093,15 frankot kap.

A belföldi *Steaua Romana* részvényes-bankok összesen 224.326.878 lejt fognak kapni a Banca Nationala útján az államtól, (már megkapták), amely ezt a fizetést egyenlő évi részletekben 1935-ig fogja teljesíteni.

Egymillió lei adót veszít az állam egy önkényes rendelet miatt

Gyergyószentmiklós, december 16.

Hallatlanul sérelmes intézkedést fogadtatott a csikszeredai pénzügyigazgatóság Gyergyószentmiklóson 28601—931 számú, november 26-án kiadott rendeletével huszonhárom italmérő engedélyt vonatta vissza véglegesen és semmisítette meg.

A pénzügyigazgatóságnak ugyálszik nincs tudomása arról, hogy az alkotmánytörvény szerint szerzett jogot semmiféle törvénnyel nem lehet elköbzni. Ugyancsak tévesen alkalmazta az 1930 júniusában életbeléptetett új szesz-törvényt is, mert az elköbzott engedélyek — kivétel nélkül — a régi szesz-törvény alapján adattak ki s az új törvénynek ezekre visszaható ereje nincs.

Tíz-től-hatvan évi italmérővel foglalkozó családok üzlete csukódott be ezzel az önkényes magyarázatokra alapított pénzügyigazgatói rendelkezéssel.

Azt jelenti ez, hogy egy meggondolatlan rendelet miatt az állam és Gyergyószentmiklós város

évi egy millió lej adót veszít el, amely összeget a huszonhárom italmérő fizette eddig egyenes és közvetett adókban s elveszít csupán azért, mert Csikszeredán a törvénnyel hadilábon állanak a törvény őrei. Helyt nem álló, sőt lé-

bőlkapott okokkal hozta rá ugyanis a pénzügyigazgatóság a miniszterium egyik rendeletét a halálraítelt huszonháromra. Ezeknek most 60—70 családtagja és alkalmazottja esett el szűkös keresetétől s a borzalmas tél elején munkanélküli-segélyt kénytelen koldolni a súlyos gondokkal küzdő várostól, amelynek pénztárába eddig éppen az italmérők fizettek jelentős összegeket a munkanélküliek javára vendégeiktől szedett két lejből.

Okosan teszi a magas miniszterium, ha alaposan betekint a csikszeredai titkos műhelyben készült rendeletbe, mert szörnyen érdekes műhelytitkoknak jön esetleg nyomára.

Meghosszabbítják a magyar hiteleket

Budapest, december 16.

Ideérkező táviratok szerint a newyorki Federal Reserve Bank meghosszabbította Magyarországon levő huszmillió dolláros hitelét. Hír szerint két másik nagy amerikai bank, amelyeknél Magyarország tartozása van, hasonlóképpen fog eljárni.

Ugyancsak meghosszabbítja a házeli Nemzetközi Fizetések Bankja a Magyarországnak nyújtott kétszázmillió dolláros hitelt, amely december 18-án esedékes.

Kis Közgazdasági Hírek

A gyáriparosok szövetsége Bukarestben vezetőségi ülést tartott, amelyen az új ipartörvény javaslatáról tanácskoztak. A gyáripari vezetők megállapították, hogy a javaslat nagy általánosságban megfelel az ipar érdekeinek, azonban egyes intézkedéseket, így az árlejtésekkel kapcsolatos rendelkezéseket feltétlenül módosítani kell.

Stoicescu, a Nemzeti Bank igazgatója, Budapestre és Bécsbe utazott, hogy a devizamegkötésekkel eredő exportakadályok kiküszöbölésére felállítandó Kompenzációs-pénztár ügyében a tárgyalásokat lefolytassa.

A kereskedelmi és iparkamarák szövetsége közgyűlést tartott, amelyen *Vasilescu-Karpen* ipariügyi miniszter bejelentette, hogy a kamarák autonómiájának ki-szélesítésére és a kamarák hatáskörének fokozására rövidesen törvényjavaslatot fog betérjesztetni.

DECEMBER 19